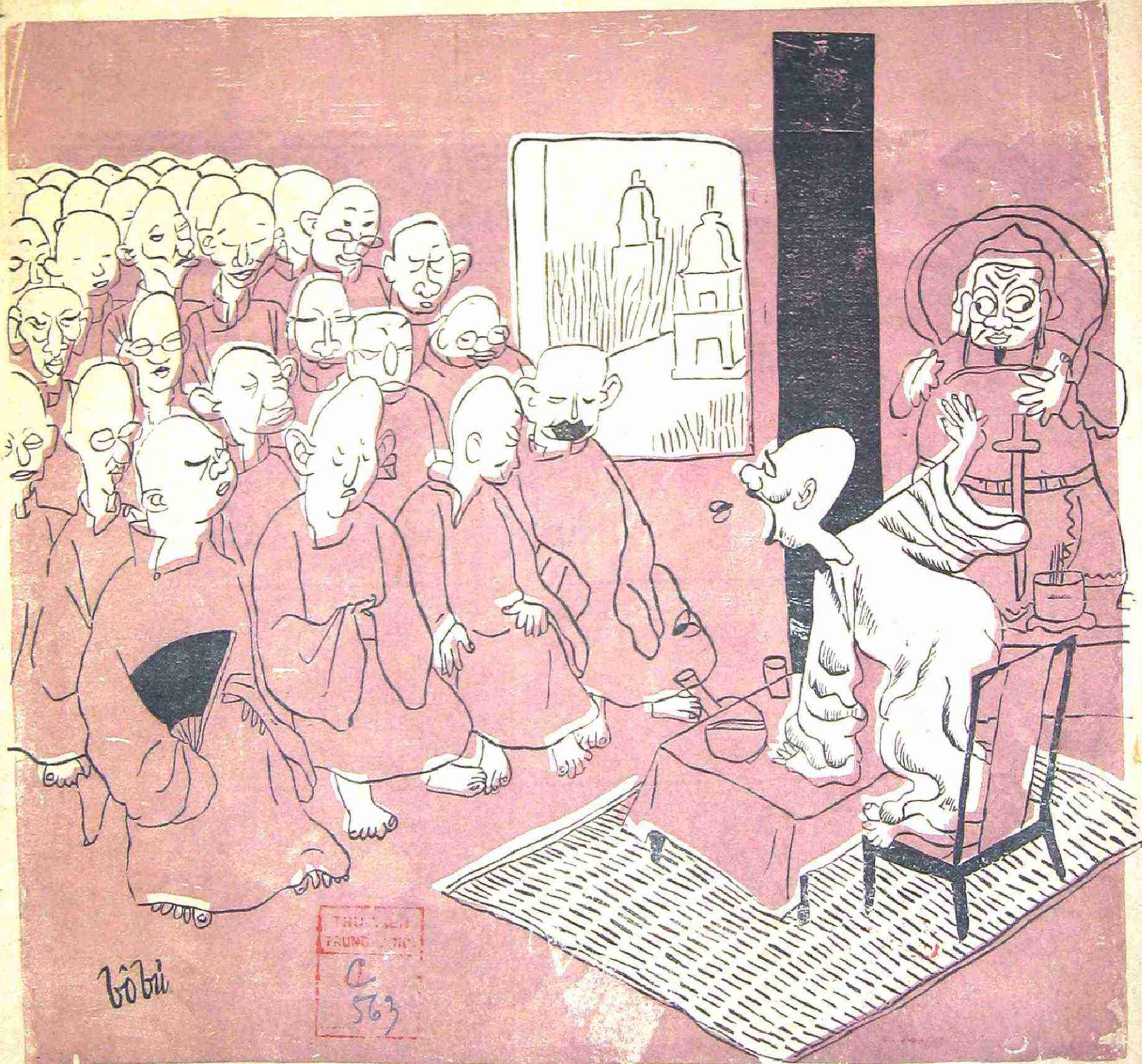

NGAY ĐAY

NĂM THỨ HẢM - THỨ BÁY 18 MAI 1940 - SỐ 208 - GIÁ 0p.12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, DƯỜNG QUAN THÁNH - TÉL. 1874

Vì xảy ra việc ni-cô Diệu-lý già gái, các sư họp hội nghị bắt thường để bàn xem từ nay
có nên bắt các sư nam, sư nữ hàng tháng đi khám... không.

LUÔNG NGHỊ BỒ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bei thận : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rutosidau, đau thắt lưng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra trẻ em, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phật làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bê, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, uất qui đầu...

Có các bệnh kè trên đều dùng « Luồng nghị bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phach các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bô thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Luồng nghị bồ thận số 20 của Lê-huy-Phach là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê-huy-Phach hay nhất

GIÈU KINH CHÙNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điều kinh, khí lên tháng, khí xuống tháng, huyết ra tim đean, khí ra khai bu nứa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chàng ngọc số 80 của Lê-huy-Phach, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

GIÈU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quang mắt thâm, người chưa biết dùng Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thay các thứ thuốc Tây, Tân, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niêm hay mới mắc, tức buổi hay ra máu, bệnh Lậu phải lai hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay daa bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khô Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thủ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này biến nghiêm phi thường. Các ngày nay bởi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đều đều cung cấp có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

Thuốc sán sơmit

Rất thần hiệu, Số 26. Giá 0p.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng vặt, hay ảo cảm ngọt, bỗng lâng đau, đi ngoài thường theo ra con trùng như sò mit lâng với phân, có khi tự nhiên ra ở quấn, rất là bão hòa, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhón ra, súc người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sỏi hai cánh sườn, mà thiệt mạng, uống thuốc này sau đóan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thước, khỏi hẳn. Các ngày có mua xin mua cho để thuốc sán sơmit Thanh-xa (đầu hiệu con voi) giá 0p.70 mấy là thứ thật kẽm nhằm thuốc giả sống vào thêm bụi.

Thuốc run

Bất cứ người nhát hay trẻ con, mắc bệnh run đều hoặc ran kim, hay run nước rãnh, đổi hay quẫn đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải vậy. Giá mỗi gói 0p.20.

Thuốc bò dạ dày

Uống thuốc ran hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bò bò dạ dày, và giết hết vi trùng và trùng của ran sán còn sót lại, ta không bao giờ mắc bệnh ran sán nữa, người cháng trĩ nên mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh : Đau dạ dày : ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cánh sườn, đau ngực thất lung, khi đau khi không, như già cách, uống thuốc này một hộp bớt ngày, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p.00. Các thứ thuốc kè trên hiệu có bán tại

Nhà thuốc THANH-XA

78, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón — Hanoi

Ngoài cửa treo cờ vàng

Ở xa mua lanh hóa giáo ngắn

Đại lý : Haiphong : Mai-Hanh, Nam-Định : Việt-Long, Hải-Đường : Quang-huy, Bì-sinh : Vinh-yến, Sra-AY, Tông : Quý-ly, Việt-trí : Văn-Lợi, phố Việt-ly, Vinh-yến : Ngu-Tôn, Phù-yến : Thành-phong, Phá-tho : Tế-hòa-đường, Hòe-dong : Phan-xa cửa chợ, Hòe-gay : Đại-Thịnh, Tadi-nguyên, Quận-thanh, Hòe-binh : Kim-long, phố Đông-nhân, Thành-hà : Thủ-Jai, Tich-hinh : Thủ-Jai và đại lý cửa Văn-vân, Việt-Sinh-huy, Huế : Đức-thịnh, Vientiane : Việt-hà, Uông-bý : Mai-lich rue Verneuil

Và khắp các tỉnh nhặt ra treo biển đại lý Thanh-xa đều có bán

CHỌN SÁCH MÀ ĐỌC

MỚI XUẤT BẢN :

Cô gái giặt sa

Giá 0\$35
Tức là bộ Tây-Thi tiêu-sử do ông Phạm-Lê-Tiếp dịch. Cuốn chuyên tả rõ Tây-Thi từ lúc còn nhỏ ở nhà quê, cho đến lúc khôn lớn theo Phạm-Lãi phiếm du Ngũ-hồ !

Đọc « Cô gái giặt sa », người ta tưởng như sống ngay bên cạnh Tây-Thi. Đọc « Cô gái giặt sa » người ta hiểu rõ hết tâm sự của Tây-Thi. Trong chuyên lai có cả bài thơ của Tây-Thi tập làm trong lúc bồng mải ở hồ sen, và cả bức thư của Tây-Thi gửi cho tình nhân khi xa vắng. Chuyên đề tình mà lại có đủ cả trung, hiếu, tiết nghĩa...

Đời vô định

Giá 0\$40
Tiểu-thuyết của Phạm ngọc Khôi. Vì được nhiều độc giả hoan nghênh nên đã in lần thứ hai. Trước khi in ông Khôi nói :

«... Nếu đưa 10 người xem thử mà thấy 9, 10 người khen thì hag nén. Nếu còn đến 2, 3 người chê thì không nên in...»

Ông Lê tràng Kêu nói :

«... văn ông Khôi viết cần thận...»

Ông Cường-Sỹ nói :

«... văn « Đời vô định » không chê được...»

Ông Thiệu-Hùng nói :

«... Cuộc « Đời vô định » được hoan nghênh vì có câu... . Cuộc sống của thằng con trai là phải chém nồi như cảnh béo mỡ béo, phải lang lác như thả rã trong rừng, phải rầm rộ như phong bão bão táp ; nó không thể lặng lẽ như mặt nước hồ, im lìm như cảnh đồng hoang, hay du dương như tiếng đàn cầm trong phòng khép nít...»

Hãy đọc : *Đời vô định* của P. N. Khôi

Cuốn « Giang Sơn vàng chúa » của Tam Lang bị kiêm Duyết bộ chiết quá nên không in được, các bạn lượng thứ. Đang là một cuốn rất có giá trị để đến đáp lòng tin yêu của độc giả.

Ở xa Mua sách bằng timbre, gửi thư về.

a EDITIONS CHOISIES »

Publication mensuelle des œuvres littéraires Asiatiques
BUREAU : 62, RUE TAKOU - HANOI

AN-THÁI

Grand fabrique de
Pousse-Pousse

Gấp khi gió kẽp mura đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
cò gi

Có bán dà cát: Vật, Sâm, Llop
và dà phụ-tùng xe-tay
N° 2, Rue Ngan Trong-Hiệp
Hanoi

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1938

CABINE PROPHYLACTIQUE du Docteur HY

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence
la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Để phòng bệnh hoa-liễn)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

Muốn xá, dùng tien Khoa-Hoc
và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí,
các Ngài ở xa gần, hãy đến hay
viết thư hỏi:

KIẾN-TRÚC-SƯ TỬ-NGHỆ
Hanoi — 21 bis, Rue Jean Soler

Tel. 1223

Bao giờ các Ngài cũng được vừa ý

MUỐM DÙNG GỖ NGHỆ

nên hỏi:

Dinh V.-Tuong

Tel. 14

BEN-THUY
(près de Vinh)

DOCTEUR Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de
l'Institut antivénérian de l'Asie
Chirurgien de tout le corps. Chirurgien
Néurologie et Médecine Hosilière.

Khám bệnh tại:

158, Henri d'Orléans — HANOI
(Phố Cửa Đông, cạnh
hội Hợp-Thiên)
Có phòng dưỡng bệnh.

Sách « NÓI CHUYỆN A UDJI CON »
bán tại hiệu Thụy-Ký, 98, Hàng
Gai (Rue du Chanvre).

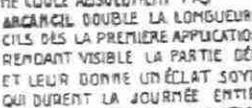
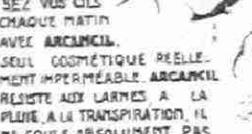
ECLAT D'ARGENT

Blanchit les dents

En vente partout et à la PHARMACIE DU BON SECOURS
Hanoi — 52, Bd. Dong - Khanh Tel: 454

Vous
pouvez

AGENT EXCLUSIF
COMPTOIR COMMERCIAL
59 RUE DU CHANVRE

HÔM NAY

EM VĂN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC!

— Ủa ? Hôm nay là ngày hành-kinh của em ma !

— Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hồn BẠCH YẾN-HOÀN rồi.
Mấy ngày hành-kinh trước kia anh tì ấy em kinh sốt chia cho lạnh cả
ngày, hay những trận nhức đầu, cảm chấn gợn đau bụng kinh bồn
là bởi em chưa biết thuốc ấy

— Bây giờ tôi em không còn lo
ngại ngày hành-kinh nữa. Ngày
tý đối với em là một sự thường

— Thảo nào anh trông em vui
về quá !

— Vâng, em còn khỏe eo rỗng,
nhất các bê gái đang biệt sau
em, thi cái ngày lo sợ nhất của
người đàn bà ấy, sẽ luân người
không dũng sự sỉ nhục cả.

— Bởi sếp đẹp, và đẹp hơn nữa
cô phải không anh ?

BẠCH-YẾN-HOÀN LÀ BẢN QUÝ CỦA BẠCH ĐÀI-GƯƠNG
(1 HỘP 1p 00)

Bán tại nhà thuốc Võ-DINH-DAN 323 Marais
Cholon, Siagon, Kampuchéa.

VAN-HOA, N° 8 Rue des Centonnais, Hanoi.

“Croyez-moi ce
nouvel aliment
pour la peau !!
**SUPPRIME
LES RIDES”**

Son effet sur la peau est
presque magique. En deux
ou trois semaines, je parus

10 ans plus jeune. L'émulsion
Tokalon Rose — à ce que m'a dit un Spécialiste — contient du Biocel, surprenante
découverte du Dr. Stejskal, Professeur à
l'Université de Vienne. Le Biocel est tiré
de la peau de jeunes animaux soigneusement
sélectionnés — c'est un extrait précieux,
tout semblable aux riches éléments
d'une peau humaine jeune et saine. Appliquez
la Crème Tokalon — Biocel — Alliement
pour la Peau, chaque soir avant de
vous coucher. Elle nourrit et rajeunit la
peau pendant le sommeil. Le matin, mettez
de la Crème Tokalon, Aliment pour la
Peau, Couleur Blanche (non grasse), pour
rendre la peau fraîche, claire et douce
comme celles d'heureux résultats sont
garantis avec les Crèmes Tokalon, Aliments
pour la Peau, sinon l'argent est remboursé.

Agents : F. MARON & ROCHAT & Co
45, Bd. Gambetta — Hanoi

LUTHART DƯƠNG THIẾU THUỐC

57
RUE DU CHANVRE

HANOI

DƯƠNG TIẾNG

KÈU

DEP

BÉN

—

MANDOLINE

—

ACCESOIRES DE

LUTHERIE

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
des chemises à col BAILE-
NÉ et TRUBÉNISE chez
votre chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG
15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Pan-Ber — Namdinh

KỊCH THỜI SỰ

của TÔ-TƯ

4 HỘI 4 CÁNH

Các vai: Chàng, nàng, chủ nhà, cô dâu, chủ sám

HỘI I — Cảnh một gian nhà phố Huế Honoi, trang hoang lối tân thời Mon vừa mở lại với buồng ngay Tì oảng thấy chàng đón phá đồ và đánh chủ nhà đến đòi tiền thuê nhà, mìn hả rời, người ta vẫn nghe tiếng đầm đìa uy nh uy ch.

HỘI II — Cảnh nhà thương đè Nàng bụng lò vòt mặt ăn bún lịch sự, đến lấy một phòng thương hàng đè đè. Đêm tối, Bóng nàng lèn ra cửa bến mít.

Trong phòng, con của nàng và của chàng khóc oe oe! Cả nhà thương bỗn lòn. Vô hồn. Gì dở cảm dầu vết thu lại nhà cha nàng xin tiền đỡ đẻ và nộp trả đứa con.

HỘI III — Cảnh một phòng sám trong xuống bãi bể Đồ-Sơn. Nàng và chàng quàng mình nhau ngâm sóng. Cả đời thở trái.

Sáng đã trưa. Bồi sám gọi cửa, không có tiếng thưa, người ta phá vào Chàng và nàng sòng sory ngực ngoài trên giường, bên cạnh công thuốc phiện và lô dán thanh. Cứu cắp, cả hai thoát chết cùng khai: không lây được nhau chỉ còn có chết! Người ta khuyên dỗ mãi mãi. Chàng và nàng xách vali chịu về Hà-nội. Vừa khỏi cửa phòng, chủ sám nín theo chia phắc-tuya đòi tiền ăn ngủ. Chàng nán lùi lắc đầu, nàng sờ vỉ lắc đầu. Chủ sám trợn mắt kêu: Thế nà không được!

HỘI IV — Cảnh trước cửa nhà Sám ấy. Chàng đi đã mấy ngày rồi chưa thấy quay lại, đi Hai-phong chạy tiền để chuộc nàng đã ký làm tin. Nàng ngồi cách va li ngóng chàng, mắt mờ màng tràn lệ trông bẽ mà than: « Kiếp trần ai minh còn nặng nỗi ». Giữa lúc ắt chủ sám nặng nề bước ra.

TẠM HẠ MÀN

Muốn biết sự thế sau thế nào đợi xem tin các báo hàng ngày sẽ rõ. Nghe đồn việc này, họ cò kéo dài độ mười kỳ nữa.

BÁO NGÀY NAY ĐÃ CÓ NHÀ IN

Bắt đầu từ kỳ sau báo Ngày Nay sẽ in tại nhà in Ngày Nay. Chứ mới, nhà in mới, cách xếp đặt bài vở và quảng cáo có thay đổi

(Xem tiếp trang 16)

GIẢ CHUYÊN

A di đà phật

CHÚ tèo Lan trong truyện « Hòn Bướm Mơ Tiên », không ngờ lại có một đồ đệ là đời: ni cô Diệu Lý & của Long Vân, trong Nam kỳ.

Ni cô Diệu Lý, một ni cô quy y đã mười ba năm nay, sống một hôm phật iết không phù hộ để mắc nạn xe hơi tèn gãy chân. Đến vào nhà thương điều trị, người khán hộ châm nom ni

cô không hiểu vì đâu khám phá ra được sự bí mật: ni cô là trai giả gái.

Bí bại lộ chân tướng, ni cô đành phải thú thật mọi sự. Ni cô vốn tên là Nguyễn văn Ba, quê ở Bắc Kinh, răm 17 tuổi cõi ý ẩn vận giả gái đến xin sư thầy Nguyễn-kim-Muôn thụ giới. Ban đầu, sư Muôn cũng tưởng Ba là gái thật, bèn cho ở chùa Long-vân với các sư nữ khác để cùng với thầy lên đường Tây trúc. Vì thế, một đêm kia, sư thầy mò xuống tán lindh Ba, nhưng đến lúc biết Ba là con trai, thì lửa lòng ngoại lạnh như bị tưới nước cam胎. Sư Muôn đành sốt tai, độn vú cho Ba, hông dưng Ba làm một vị lương tướng trong công cuộc tu hành của hắn.

Theo ai cõi, công cuộc tu hành ấy rất kỳ dị, y như trong những truyện sú hổ mang trong các tiều thuyết lầu. Sư thầy của ni cô là một vị cao tăng đã đành, lại còn là một nhà y sĩ có tài nữa. Đã nhiều lần, tìn nữ và sư nữ, đồ đệ của sư thầy không bết cho rằng

Văn quà Hanoi

KÈ vè các thứ quà mặn, thi Hanoi còn nhiều: nào bún riêu, bún chả, thang cuốn, nem cua, nào mến lươn và bún ốc. Mỗi thứ, tất nhiên, có một vị riêng, và cả đến mỗi hàng, lại cũng có vài món riêng nữa.

Tôi thích nhất có hàng bún ốc: không phải vì mén hàng có tôi thích ăn, — (xin thú thực rằng tôi sợ các bát ốc lắm) —, nhưng vì tôi thích nhìn người ta ăn, và vì thức quà của cô là cái điệu không thể thiếu được của một cách bình dân hoạt động trong các ngõ con và trên các bờ kè. Người ta xum lại ăn quả búa ốc một cách mời ngoan lanh lanh! Có ai buồi trưa vắng, hay buồi đêm khuya, đi qua nhà các cô đảo, và các chị em thanh lâu, thấy họ ăn cái quà ấy một cách châm chู và tha thiết đến đâu không? Nước ốc chưa làm nhão nát các mặt tôm phao và mệt lá,

vì đâu bụng mỗi ngày một lớn. Họ rằng người ngoài không biết cho rằng vì sở hữu kinh kệ quá và bụng nên thành ra như thế, vậy đến cầu cứu sự thầy, sự thầy bèn ra tay tê độ cho uống vài lúp thuốc túc thi bụng lại đẹp như thường. Lại một đời khai hênh quá nặng, bụng quá chướng, sự thầy phải siết tài ngoại khoa dùm dao, kéo, hằng hán... mà xé đê gác ngực cho các ni cô lỏng lành cửa. Cách đây vài tháng, sự thầy đã phạm tay một lần và đã đưa sang Tây phương cực lạc một sư nữ ngoài hollywood với một con năm tháng.

Những lời tố cáo của ni cô già biến này đã lọt vào tai nhà chuyên trách và cuộc điều tra đương tiếc hành rầy gấp để chiếu ánh sáng theo hành tung bí mật của sú cùi chùa Long Vân, một cao đài của Phật tổ Lô-ki-Tham.

T. VĂN

Bụt sinh bụt đe

SAO độ này làm chuyện sự thế? Sao sự trai gá gái nào sự lấy quý chọc vú tía nũ..

Lại mới rồi sự Ông chùa Hả-lâm, Hò-mam, giữ hai thiên phụ ngẫu lại chùa nữa.

Nghe đâu hai thiên phụ ấy y phục tân thời, ngoài ba mươi tết, và có vẻ rất trai lợ mợ: buồi chiềng đến chùa lè phat rồi ngủ lại.. sau khi chè chén lán định với sự Ông. Thấy thế, sang hôm sau, — mài sáng hôm sau? — đi chánh hội thị xã Chùa cầu sự ở cổng chùa từ bi — sự chậm quá liền cho tim sự Ông để rái hỏi. Nhưng sự Ông không đến, nói chí cố quao sứ và quan tuần mới có quyền đón bồi sự Ông. Chẳng được đứng, ông chánh hội đã phải trình sở cầm và đã cùng ông cáo đến chùa khâm thi quả nhiên có thấy hai thiên phụ ở chùa.

chuyện chỉ có thể. Phải, chí có thể. Người ta đị lễ chùa, chiều tối xa nhà phải ngủ lại chùa, sự ấy kẽ cũng thường. Bão người ta trại lợ, nhưng

Hanoi...

36 PHÒ

mèng ớt cay làm soa suýt những cặp môi héo hắt, và khiến đôi môi ró những giọt lệ thật báu hơn cả những giọt lệ tinh.

Cô hàng ốc có một cái dung cụ, một đầu là búa, một đầu là dũi nhạo. Một cái gỗ rithe, và một cái trữ tay, là con ốc nguyên cả ruột đã gọt gàng rời mình vào bát nước. Cô tháo thoát rút ốc không kịp, trong thấy người ta ăn ngoan lanh chính cô cũng sinh thèm. Ấy có cô thủ thục với tôi như thế.

Cùng họ nhà bún, riêu cua và thang cuốn vốn là quà sở trường của cô bà. (Má nghèm ra cái trát lý sâu sỏi này: thứ quà nào bán cho các bà bao giờ cũng đắt hàng, vì hai lát: một là vì các bà nội trợ lúo nào cũng cần tốn, hai là các bà ăn quá đã thành

XA GẦN

người ta có trai lợ với sự ông đâu? Vâng đây người ta có trai lợ — người ta có quyền được tra lợ chứ! — mà sự ông vào trai sau đã vứng như đồng thi đỗ trai? Bạn mà vuông cũng biếng không thành lợ già đẹp, để trai lợ trêu ghẹo Phật tử ở dưới gốc cây bồ đề. Nao Poat lợ có động lòng đâu! Người tu hành chỉ hờn chửng ta ở chỗ không động lòng vì già đẹp.

Còn như nói: sa ông đã cung hai thiếp phụ tùng kia khác bìa thật là bùi và nhèo lòn. Người ta si chả phải à, dù đi ta nữa. Đức Phật là sau một thời kỳ khổ hạnh đã giác ngộ bao bao mòn sờ rỗng: «Muốn tìm chân lý phải có một khói óc minh mẫn! muốn có một khói óc minh mẫn phải có một thân thể tráng kiện, có nhiên minh phải áo ướm các mòn béo bở. Vả đức Phật lợ cũng vì đã ác thị lực nói của một gã sảo bẩn thết mà tại cõi Naraka.

Phóng viễn tờ báo bằng ngày còn hiểu sự, còn thắc mắc nhìn cầu thận cả vào trong cái giường ở trên một căn gác chùa Bà làm nữa. Đây một đoạn van phóng sự với tất cả các chi tiết quan trọng của một việc vật bằng này: «Ông chánh hội đầu ông lẩn lẩn xem trên gác, trang gác trang hoàng lịch sự có vẻ kín đáo mà chấn xanh ngồi đó vẫn còn đè ngón ngang cả ở giường...»

Rõ lôi thôi: Ông ngũ chẳng kia đáo thì để thường trong bờ à? Còi nhẹ rết thì người ta đáp chán, có gì mà phải kè cài chấn xanh là một «chiết quan trọng»; từ khi phóng viên bịa đặt ra, vì độ uý nồng lắm, ai dại gi lại dí đáp chấn xanh dù người ta ngũ chạy hay ngũ mặc cũng thế.

Ông chánh hội đến khám chùa cho là chùa bị nổ tạp vì esy ngũ chùa của hai thền ohu đã lão thản, hai thiền pho bị lạc xác, trả lời kinh quan càng lão luhn toa. Số không đẹp bằng: «Chúng tôi muốn ngũ cho chùa

của THẠCH LAM

PHU'Ò'NG

(tục ngữ: ca dao) Lợ có một điều: nhà mình làm lấy, dù bà vợ khéo tay đến đâu, ăn cũng không toấy ngon bằng mua của các hàng rong, nhất là hai thứ thang và riêu. Tại sao vậy? Có ai tìm ra cái lợ trết lý thứ ba không?

Món lợn là thức quà ăn bồ câu, nhiều người bảo thế. Đến ông thi không hay tin, nhưng đàn bà thì dễ tin lợn. Té cho nên đã thấy nhẽn ông cao sang không thích ăn lợn, mà vẫn bị các bà vợ ép cho ăn dù tèn cáo bà ấy trả lấy. Tình nghĩa đàn thênh của vợ chồng, dời khai có lẽ lấy nhẽn lợ mèn lợn mà do được.

Áy, s y nữa đi khéo, các thứ quà cốt bún, mà tôi quên không nói đến thứ quà bún quan trọng và đặc điểm

một đêm đầy có can dự gì đến các ông mà các ông hỏi? Thế năm nâm vào ngày hội chùa Hương có lợ hàng trầu, bắn nghĩa thiền phu, thiền phu ngũ lợ chùa một đêm, hai đêm lợ có ông chánh hội hay ông chánh cầm lợ đến khám không? Có ông phóng viên

bao đến nghe mắt nhòm vào cái chấn xanh cài gối đỗ của người ta không?»

Nhưng hai thiền phu lại k ông trả lời thế, lại dùng một lợ rất hâm hè cho sự ngũ chùa của mình. Họ nói về lợ chùa, sự ông có giữ lại để nhớ sám bộ lợ vật vào dịp lợ «Bát sinh bút đê».

But s nh bút đê!

Hey đó là một câu châm biếm mà hai thiền phu đã mỉa mai tặng Ông chánh hội?

K. H.

Kỳ quặc

MỘT tờ báo hàng ngày có dịch số 1 bài du ký về nước Anam của ông Trương Dực (không phải Trương Dực Đức) đăng trong một tờ báo Tàu Bà: ấy cũng đại khái như một bài địa dư nói về nước Anam. Chẳng hạn Anam ở đâu, bắc giáp... nam giáp... dãy lich bao nhiêu, dân số bao nhiêu, thuộc về giống da vàng, vân vân...

Nhưng có nhiều câu nghe hơi ngang tai. Như chẳng rõ ký giả cần cứ vào đâu mà viết: Trước kia họ (người Anam) gọi nước ta là «quốc chủ» nay gọi là khách chủ? Chứng vì ông Trương Dực nghe thấy người ta là què

(Xem tiếp trang 16)

nhất của Hanoib mươi sáu phô phương: đó là thức quà bún chả.

Phải, cái thức quà bún thường đó, sáu tinh đường trong bốn tinh đường ngoài, chả có đâu ngon bằng ở kinh đô. Ai cũng phải công nhận như thế, bay ít ra những người sành thường thức Một ông đồ cuồng cuồng ở nhà quê, một hôm khao gỗ mang lên Hanoi, đã phải ứng khẩu đọc hai câu thơ như thế này, khi ngửi thấy mùi khói chả:

Ngón năm vừa vật đất Thăng Long.
Ban chả là dây có phải không?

Mà cảm hứng thế là chí phải. Khi ngồi cuối chầu gió, đòi bụng mà đòi lèo cái khói chả thơm, thì ngài đã thành thi-sĩ lẩm. Khói lam cuộn như sương mờ ở sườn núi, giọt mỡ chả seо trên thanh bồng như mè tèng thử dài, và tèng quạt khẽ đậm như cách cây rung động quả bún chả có nhiều cái quyến dù đang gọi là mè hồn, nêu khung là mè buog.

(Xem tiếp trang 16)

VĂN CHUYỆN «CÁI LỢY»

Trong một đám cưới

Một lời bàn góp

MỘT đám cưới không thành, vì một lợ này hay một lợ khác, thường không can thiệp đến ai, ngoài những người trong cuộc. Võng mà đã gác nên mội mồi dư luận rất náo nhiệt trong một ít lâu.

Nhưng lời bàn tán của zóm riêng, những thứ «miêng tiếng thiên hạ» thì dù có sai lầm đến đâu, hay bất công đến đâu cũng không lây làm lợ, và cũng không đáng quan tâm. Nhưng đến các b/c/o chỉ là cơ quan công luận, mà cũng có cái cùi chỏ ngồi lợ ôi mìn h của bọn rga pha nha phu, thì thực là một điều đáng buồn.

Ngay sau khi «câu chuyện vỡ» kia xảy ra, thì một vài tờ báo ở đây đã đăng tin, và bàn tán một cách rất thiên vị, và rất quá lạm nưa.

Thiên vị là vì họ chỉ phỏng rắn bên họ nhà gái, rồi ma sát chả rẽ, chả không thêm hỏi đến nhà trai xem câu chuyện «hực hứa ra sao.

Quá lạm là vì họ đã dùng làm cái quyền dư luận của kẽ cầm bút, họ đã xé nét đén câu chuyện riêng của người ta để dám hạ lời phê phán rào một việc già dặn của người ta, khen người nay phải, mắng người kia là hổ... và «kiêu»!

Thực ra tất cả cái quyền của ta là chỉ được nói đến những chuyện rỗng kia khi nào có thể có một ý nghĩa chang, rõ liên can đến xã hội, và tì lợ được bàn luận trong cái giới hạn ấy mà thôi. Còn như ai phải ai trái, ai thiệt ai hơn trong việc gia đình, dẫu có phải là chỗ ta có quyền nói, ta cũng không nên nói đến.

Như trong câu chuyện nay, ông N. P. (chú rẽ) có «hỗn» với ông nhạc, có «kiêu», có «lỗi» của thực không, ta không cần biết đến, và không có quyền nói đến. Duy ta chỉ biết một điều, là từ chối của ông, nhất định không lạy, nó có một ý nghĩa vượt qua phạm vi giao thiêng, và có thuộc về một vấn đề phong tục chúng ta có quyền và có bôn phận nói đến. Cái cử chỉ đó chỉ xét theo phong dến ống, không ai có thể không khen ngợi, trừ phi những kẻ không có lương tâm, hoặc đầu óc hủ bại, hoặc có thù riêng, hay ghen ghét riêng. Cái cử chỉ có ý nghĩa tốt đẹp ấy, người ta có thể chỉ là lợ thường hứa hết cái giá trị của nó, tôi cũng không cần phải rườm lời bàn tán.

Còn như hai họ có lời qua lợng lại, ai nhận nhường lich sù, ai vô lợ kiêu kỵ, có dự gi đến ta?

Ở trên là tôi xét về cái cử chỉ của ông

Sắp có bán:

CON ĐƯỜNG SÁNG

tùy thuyết của HOÀNG-BẠO — Giá 0p 50

QUYỀN SÁCH

(Loại Sách Hồng số 3)

của THẠCH-LAM — Giá 0p 10

ĐƠN NẤY XUẤT BẢN

N. P. chóng rẽ. Đầu tôi muốn nói đến cái lợ độ của «ông nhạc».

Cái chóng rẽ phải lẽ mình, đó không phải là một điều đáng trách. Người ta chỉ trách khi nào người ta làm một việc gì tự ý riêng mà có lỗi. Còn như đây là cái phong tục hủ lậu còn ròn lại trong cả đám cưới ta ở nước ta, nào phải lỗi riêng của «ông nhạc» nào đâu. Có chê là chê cái thói tục vô nhân đạo kia, mà đúng tên là chê riêng một người nào.

Song, «ông nhạc» gắng với «chàng rẽ» làm rõ cuộc phản uyên của con gái mình, đó mới là quan điểm đáng chê ở của cái việc nay. Cái con gái, nó vì lợ hồn nhau, mà буда uyên tài phản, hag lại cho là may mắn, hag chỉ thản nhiên lanh dam, col. đó là chuyện tâm tình của người, nếu ta có áo áo dục, ta không nên hàn den. Ta chỉ biết lợ hai điều này: một là đã có sự lợ hồn; hai là sự lợ hồn đã do ở người cha, chả không phải do ở người con. Ma al là nhân vật chính, có quyền định đoạt trong việc hồn nhau này, ấy là người con gái, hag là người cha, hag là các ông chú bà bác trong họ? Đến bao giờ, trời ai biết đến bao giờ, ở trong gia đình Annam người ta mới chịu hiểu một cái lợ rất gần đí, rất hợp công lý, rất nhân đạo, là việc hồn nhau chỉ là việc của hai người con vì có ảnh hưởng lớn đến tương lai của hai người, thì chỉ rỗng hồn người có quyền định đoạt; bố mẹ và họ hàng chỉ có quyền giúp vào, mà không có quyền phá hoại?

Khi «ông nhạc» và cả họ nhà gái, trong chuyện nay, nhất là hag gắng với chàng rẽ và vai lợ ig làm rõ cuộc phản uyên của con gái, thì đã hỏi ý kiến con gái chưa, mà xúi xe một cách lạm như vậy?

Biết đến bao giờ, người ta mới chịu trả lại cho con cái quyền hạnh phúc, theo nhân đạo. Từ trước đến nay, những bức lâm cha nç đã quá làm nêu lòn, đã giữ đít trong tay mình cái quyền hạnh phúc của con, ấy ta theo công lý nào? theo nhân đạo nào?

Đó là nay điều mà cái óc lợ thiêng của tôi đã nhận thấy trong câu chuyện vỡ, và tôi rất lợ làm mìn nguyên nêu có một vài người thức giả nào cũng chịu khó quên cái tình cách quâc riêng của câu chuyện kia, quên cái cõi nhân của những người trong chuyện, mà càng lợ suy nghĩ về một vấn đề chung, đã nhờ câu chuyện này gọi lên.

DOÀN-PHÙ-1

TIN TRONG TUAN LE

Việc Âu Châu. — Tại Na Uy, quân Đồng Minh và quân Đức vẫn đánh nhau quanh vùng Narvik. Quân Anh có phần thắng lợi.

Bức xâm lấn Bỉ, Hà Lan và Luxembourg. — Ngày 10 Mai, quân Đức đã đánh vào các nước Bỉ, Hà Lan và Luxembourg. Quân Pháp đã lùi về đất Bỉ để cản. Sau mấy ngày huyết chiến, quân Đức đã tiến đến gần thành Liège và Rotterdam. Hai Đại quân Pháp Đức đã giáp nhau trên địa phận Bỉ và Luxembourg.

Vấn đề Nam Dương Quần đảo. — Nhật đồng ý với Mỹ giữ cho Nam Dương Quần đảo thuộc quyền cai trị Hòa Lan.

Việc Trung Nhật. — Tại Hồ Nam Hồ Bắc, Quảng Đông và Quảng Tây hai quân Trung Nhật vẫn đánh nhau. Nhật hơn tới 30.000 quân tại Ung Ninh (Quảng Tây) chưa rõ sẽ đánh phương nào.

Các nhà báo với Đại Hội Nghị. — Các nhà báo cũng được quyền bao các bài viết vào Đại Hội Nghị Đông Dương, nhưng phải đăng tên vào số báo cũ mới được.

Kết quả Cuộc xổ số Đông Pháp hôm 9 Mai 1940.

Các vé có 2 con số cuối cùng cũng là 70, trúng 10 p.

Trúng 50p, các vé có 3 con số cuối cùng là : 961 và 161.

Trúng 100p, các vé sau cùng có 4 con số sau này : 3952 và 3882,

Trúng 500p (trúng 5 con số sau cùng):

78.700	73.004	75.359	44.592	23.656
27.271	40.534	76.777	51.964	06.211
16.744	57.522	47.835	07.612	70.859
59.607	79.412	85.523	54.923	74.963

Trúng 1000p, 30 vé :

079.024	042.093	373.018	256.506
296.832	492.565	544.649	253.056
270.979	566.955	577.189	420.368
420.755	524.649	515.373	263.276
297.371	583.335	077.930	188.151
515.215	369.097	497.371	044.476
348.609	781.890	067.954	206.534
584.483	215.438		

5 số trúng 5000p :	308.322	567.949
268.078	006.821	560.038

2 số trúng 1.000p : 404.982 102.993

Cuộc xổ số chung cao 2 bộ : A và B.

1 bộ cao ủi 1000p A 471.459, A. 023.230

A, 276.052, A. 308.947

1 bộ cao ủi 10.000 B 492.564.

2 bộ trúng 15.000p B. 276.052 ;

B. 208.947

1 bộ trúng 20.000p : B. 023.230.

1 bộ trúng 40.000p : B. 471.459.

số đặc trúng 80.000p : A. 492.564.

DỨNG ĐÁN

GIỜ SỬ KÝ. — Thầy giáo — Anh hay nói cho tôi ghe rõ hai bà Trưng.

TRÔ NGANG. — Đó là truyền dân bà tôi không bao giờ đề ý.

LU'OM LAT

Chiếu bóng có mùi

Ký ngurge chiếu bóng rất tiếc bộ kẽ từ ngày mà xem chiếu bộ nửa giờ là đủ rực mắt. Thêm vào hình ảnh, bây giờ chúng ta còn có âm nhạc, tiếng nói, và màu sắc. Một vài phim lại có hình nồi bật lên nữa, trông qua một thứ kính riêng. Nay mai người ta lại đi xa hơn nữa, và người đi xem có thể... người được phim ảnh. Ở những phim ấy, nhiều mèo khác nhau để tiết ra, tùy từng lúc; như lúc hái hoa, hái quả hay ăn uống chẳng hạn.

(Tin bits)

Một thám tử mới 11 tuổi

T_Uần nay ở tỉnh thành Biella bên Ý, người ta thấy xảy ra nhiều vụ trộm cướp rất táo tợn ở các ô tô chở hàng đường bộ. Bọn cướp đi ô tô đến, chuyên rãnh chóng các hàng hóa sang xe chúng, rồi vận máy chạy; chúng một ai biết chúng là ai, và chúng hành động lúc nào.

Một ngày kia, một cậu bé 11 tuổi tên cờ được chúng kiến một vụ trộm như thế. Gọi người đến ư? Có lẽ không đủ thời giờ. Cần thiệp ư? Cậu làm gì được? Bọn cướp bắt tài không cặc dì như một cái rơm. Cậu bèn nấp đì, và lấy phản vẽ trên cái chìa khóa của xe một hình vẽ riêng, rồi chạy về nói cho bố mẹ biết. Bố cậu bèn gọi giấy nói báo cho sứ Cảnh sát, và nhờ cái dấu hiệu đó, nên người ta tìm được xe

của bọn cướp một cách rất dễ dàng.

Cậu thám tử trẻ tuổi ấy được người khen và tặng thưởng rất trọng hậu.

(Junior)

Sức khỏe của sợi tóc

M_Ut sợi tóc nào có thể nhắc được một vật nặng 110 grammes mà không đứt. Sợi tóc vàng chỉ có thể mang được 70 gr. (Còn sợi tóc đen ? Không thấy các nhà bác học nói đến). Theo sự tính toán của nhà bác học Ann Wilson, một tóc thường của một người có 130.000 sợi, và mỗi tóc rậm thì có 150.000 sợi.

Cứ theo đó mà tính ra, — và nếu cứ cho mỗi sợi trong bình mang được 90 gr. thôi —, thì chúng ta có thể treo 11.700 kg ở mè tóc của một người.

Thật có ai ngờ! Gần 12 tấn, sức nặng của một chiếc ô tô buýt hạng to.

(Junior)

Có 69 con

S_INH mèo làm con, cả mèo lâm đèn, bà Scholz Harrismith, xứ Orange Free, nhân dịp sinh nhật bà mèo tuổi, tuyên bố chiếm giải quán quân hoàn cầu về tài đẻ. Nhưng bà Scholz sô bị thất vọng, vì dẫu sao gắng sức của bà đã đáng khen ngợi, bà vẫn không thể theo kịp bà Matthew Bauer được, bà này trong hai mươi tám năm liền, cò són son nín một. Tất cả các con bà

đều sống. Bà Bernard Scheinberg lại còn mèo hơn, bà mất năm 56 tuổi, có tất cả 69 con: bốn lần sinh tư, bảy lần sinh ba và mười sáu lần sinh đôi, không một lần nào sinh mèo. Một việc kỳ di khác là sự sinh nở của bà Maldevere bình như cứ tuần tự nhì tiền: trong 6 năm bà sinh ba 21 con, năm đầu sinh mèo, năm thứ hai sinh đôi, năm thứ ba sinh ba, và cứ như thế mà tăng mãi.

(Tit bits)

Sức chạy nhanh của thỏ là bao nhiêu?

C_Ál câu hỏi rất có ích cho người đi săn này vừa mới được một người di mô tả chạy theo thỏ giỏi nhất. Người ấy nhận ra rằng trong 500 thước, thỏ chạy nhanh 50 cây số một giờ, thế mà người ta thì chỉ chạy được tối 35 cây số là cùng thôi.

(D.I.)

Ăn uống

(tiếp theo)

T_A dâng rìa đè ăn măng: ta bê chõ dầu xanh bằng rìa, rồi ta ăn cũng bằng rìa. Ta dâng tay đè bê vỏ các con lợn. Không bao giờ ta được cắt rau sống trên đĩa. Ta dâng dao đè bồ quả dưa (melon), còn ăn bằng rìa. Còn ta ăn nho bằng tay.

N_HUNG quả lê, táo, dào bóc vỏ ăn bằng rìa. Chuốt cắt bằng dao và ăn bằng tay. Cam quất bóc vỏ bằng dao và ăn bâ g tag.

T_HƯỜNG thường bữa tiệc không lâu quá một giờ. Khi các câu chuyện hình như đã vãn, bà chủ nhà đứng lên, để khăn áo, cửa mình không gấp về bên phải, rồi khóa tay người bạn đàn ông của mình và đi vào phòng khách. Tất cả mọi người đều theo. Người ta dọn nước café và rượu « liqueurs » lên trong phòng khách.

C_AC cô con gái phải lên tiếp « café » cho khách, và nếu, khi các cô vắng mặt, thời bà chủ nhà phải tiếp. Bà chủ nhà rót cho đầy một chén, nên cần thận đừng cho chảy ra ngoài, và đi về phía người khách nào mà bà chủ muốn tiếp trước tiên. Bà chủ cầm ở tay trái một cái bình đựng đường và một cái gấp đường cho vào chén « café » đưa khách.

(Còn nữa) THẾ HƯNG

Muốn đẹp

Một cuốn sách chỉ dẫn một cách đầy đủ những phương pháp làm cho người da bìa trở nên đẹp.

Không làm quang cao riêng cho một thứ phẩm súc nào, sách này dạy rành rẽ những cách làm cho da tươi và nhả, lông mị dài và cong, mè màng thơm, chứa hơi mềm, hơi nách, chứa chất có, cách lập thể thao để giữ cho thân hình được cân đối v.v..

Giá mỗi cuốn 1p.00 Ở xa gửi lanh hóa giao ngan

Bán tại

DAO - LAP

87, Phố Hàng Gai - HANOI

Préparation au DEPSI et au Brevet Elémentaire

par BOAN-NÔNG NGUYỄN LÂN - NGUYỄN BÌNH THỦY

Professeurs au Lycée Khải Định - Hué

Année scolaire 1940-1941 Professeurs de littérature française, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de 5ème et 4ème années des Ecoles primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.

Op 35

tou couvre un envoi de Op 40 en timbres - postes.

Conditions avantageuses pour les libraires

LIBRAIRIE HƯƠNG GIANG

21, Rue Paul-Bert, 21 - Hué

TRÔNG CÙM

CHỐ BẠN TRẺ

NHỮNG SỰ PHÁT MINH

CHẮC các bạn ít khi nghĩ rằng, thế kỷ này, tuy có những việc đáng buồn xảy ra, là một thế kỷ rất phong phú, ở chỗ có rất nhiều sự phát minh mới lạ.

Khiến cho chúng ta phải tự hỏi rằng cái trí sáng kiến của con người đến đâu là cùng, cái trí rất tốt đẹp khi quay về những cách làm mới có lợi cho nhân loại, (và nhiều khi, tiếc thay, lại không thế).

Sau vô tuyến điện, Truyền ảnh (Télévision), sau cái ống kính thiên văn không lồ của Thiên văn dài Mont Wilson (Mỹ), khiến cho các nhà thiên văn học từ nay có thể nhảy một bước lọt trong cái vũ trụ bao la rộng, giờ đến cái kính hiền vi đặc biệt, làm to lên 300 000 lần, sẽ mở ra trước mắt các nhà bác học những bí mật của cái thế giới bé tí tị.

Muốn hiểu sự tiến bộ trong khoa học này là thế nào, chúng ta cần phải biết rằng những kính hiền vi tinh nhất dùng hiện nay trong các phòng thí nghiệm chỉ làm to lên có 2000 lần — kẽm cũng đã là một kỷ công rồi.

Nhưng mà những con vị tròng bé nhất còn 10 hay 100 lần bé hơn một phần nghìn một ly (1/1000 è de mm), kích thước bé

nhất có thể soi được với các kính hiền vi thường ấy.

Người ta tưởng đã dùng hết cái sức soi của các kính kính, vì cái lẽ rằng những luồng sóng của ánh sáng không phải là hết sức bé : chiều dài của luồng sóng ánh sáng là một vài mét phần nghìn một ly. Nhưng luồng sóng ấy như vậy ngắn hơn những vật nhỏ bé mà chúng chiếu để cho ta trông thấy. Muôn nói rõ ràng hơn, những vật bé quá lọt qua luồng ánh sáng và không bị chiếu nữa.

Như vậy phải dùng đến những luồng sóng nào có thể còn nhỏ hơn luồng sóng của ánh sáng.

Lần đầu tiên, nhà vật lý học Pháp, Louis de Broglie, đã tìm ra rằng một bó những điện tử (electrons), — là những giọt điện ở trong một nguyên tử — có những tính chất giống những luồng ánh sáng.

Người ta có thể dùng những luồng điện tử ấy làm sáng một cái màn tăm các chất súng, và khiếu các kính rọi ra có thể trông thấy được. Như vậy ống kính hiền vi dùng điện tử ấy có thể làm to ra gấp trăm nghìn lần những ống kính hiền vi mạnh nhất.

Cái ống hiền vi mới lạ ấy hiện đã lão xong rồi, và làm to ra 300 000 lần. Ông ấy không có kính, kính đã thay bằng những cái « kính điện ». Cái ống hiền vi ấy trị giá nửa triệu quan.

Nhờ có cái dụng cụ tinh xảo ấy, các nhà tìm tòi sẽ nhìn vào được cái thế giới — từ xưa đến giờ vẫn chưa ai nhìn được — của những vật nhỏ tí. Một vũ trụ mới tưởng rằng sẽ ở ngoài phạm vi tìm tòi của người ta mãi mãi, hiện giờ sẵn sàng trình bày trước mắt.

Có lẽ nay mai người ta sẽ khám phá ra được cái bí mật của nguyên tử (atom), là một cái nguồn sức mạnh vô cùng tận, mà người ta áp dụng vào những sự cần dùng không bờ bến của loài người.

(Robinson)
T. H. dịch

— Em bấy kẽ một dặm tít
giống da vàng.

— Thưa bà, người « xú nghệ »

a

NGÀY NAY NÓI CHUYÊN

T. T. Haiphong. — 1) Một người minh ghen nhau định lấy làm vợ, nhưng với một số tên giả không lấy được nhau, người minh ghen bắt giữ ông chồng, người chồng ấy là bạn thân của mình, người ấy mời minh đi và đám cưới, minh có nên đi hay không?

— Nên đi làm chửi, dù vì người chồng, bạn thân của mình cũng có, nhất là vì người yêu của mình : người yêu sẽ cảm động sẽ kinh trọng mình. Về biết rằng mình vui và vù chỉ mong cho người ta sang sảng, người ta sẽ đồng ý: sống sang sống với chồng người ta. Mùi mà mình không đến dự, người ta sẽ cho là mình già và ghen. Và người ta sẽ sinh ra nghĩ ngại khinh số.

2) Người con trai và người con gái cũng bị ép đến không hiểu nhau và không muốn gần nhau. Người con trai bỏ ra đi, nhớ ra tình cờ gặp một người con gái rất ghen minh và thương nőo, người con trai quyền bộ hồn người không hợp với tình hình minh, mà lấy người con gái kia không? Hai người rất ghen nhau, nhưng vì họ rất yêu nhau luôn luôn đó là cái gọi là họa cải bực minh?

— Lấy thế là sẽ kiện cho, vì chưa lý do với vợ trước thì lấy vợ sau sao được, hoặc giả lấy làm lẽ, thì đó lại là chuyện khác.

Kết bực minh thì cũng bực mìn. Nhưng cãi nhau sảng sảng thôi — đó là một sự cần có cho hạnh phúc gia đình. Cãi nhau như thế hai người sẽ không bao giờ xô sét nhau to, mà có khi vì cãi nhau sảng mà yêu nhau hơn nữa.

Câu Ngọc Ba. — 1) Nếu nói cho người ta biết rằng : tôi đã giao, mà người ấy trả lời cho tôi biết rằng ; chỉ giao tôi bằng thứ tình bạn kia, thì nên taglit giao, hay là nên chiếm ý?

— Nên chiếm ý lắm, vì không có tình yêu nhung có tình bạn cũng hay ché sá. Nhất là tình bạn lại rất chóng đời và tình yêu lắm : những giới hạn kín đáo quá nhiều khi người ta vượt qua mà không biết.

2) Ta có thể iết tình yêu với một người con gái thuộc: về hạng sang trọng với một tấm lòng thành thật không? Mà ta yêu thế có hại gì cho người ta không?

— Sự giao sang không có ảnh hưởng gì trong tình yêu thành thục; nó chỉ có ảnh hưởng nhiều ít trong sự lập gia đình mà thôi. Nhưng đối với một đời rất yêu nhau, thì sự giao có không quan trọng. Ông yêu một người giao hay sang không có hại gì cho ông mà cũng không hại gì cho người ông yêu. Day chí còn nay ta có yêu lại ông không đã.

M. Sát, Hanoi. — 1) Tôi mặc bện liệt đã

đau năm không có thuốc nào chữa khỏi. Ở cách nào công hiệu hơn?

— Khô lồng mà mách ông được, và ông không nói rõ ông bị liệt ở bộ phận nào trong người ông. Liệt có rất nhiều chủng. Người ta có thể liệt cả về bộ thần kinh, và phản ứng khôn t. y. Ở trường hợp sau, người ta bay nói những câu vần vơ và hồi lâu thê.

2) Tôi hay cảm giác tần, bắt nó là một việc phải ở nhỏ mọn. Lại sao? Cách sửa?

— Hay cần gác đến thế là tại bộ thần kinh bị khinh thích sùi nồi. Cách chữa : 1.) trước khi nói giận lấy đồng bồ ra nghe, và đêm đó ba trăm tiếng tich tắc; 2.) lấy mũ đội rời đi dạo phố độ 15 phút; 3.) ngồi đến những chuyện vui hoặc đọc mấy bài thơ khôi hài.

Tâm Dương, Saigon. — Người có máy thu tin tức hay ôn nhạc bằng vô tuyến điện phải trả thuế gì cho chính phủ không? Có phải trả tiền gì cho những hàng đưa tin tức hay ôn nhạc bằng vô tuyến điện không? Nếu không, thì những hàng ấy liệu tiền đâu làm phí lời. Cái phải họ lấy tiền của nhà sản xuất bán những máy tần tin tức? Trước kia muốn làm đài bán những máy đài trên thế giới?

— Không phải dùng thuế gì cả, hiện giờ. Chỉ phải khai báo với các nhà chức trách mà thôi. Máu cũng không phải trả tiền gì trong khi nhận tin tức hay nghe ôn nhạc đài bắt. Những nhà truyền âm nhạc đã có điều định riêng với các nhà sản xuất các máy V. T. B.

2.) Cố pôit mỗi poste émetteur dùng một luồng điện riêng mà poste khác không được dùng đến? Vì sao máy tần tin tức có thể nghe được tất cả những đài trên thế giới?

— Mỗi đài dùng một luồng điện riêng (hặc nhiều luồng sóng riêng), đã có điều định trước với nhau (convention de Montréal năm ngoái à Pháp). M 5 tốt, nghĩa là mạnh, có thể nhận được được khắp cả các đài truyền thanh trên toàn cầu.

Đe Tuấn, Hà Đông. — 1.) Tại sao lại bị bệnh Daltonisme? Cố tần chữa lấy được không? Cách chữa thế nào?

— Bệnh Daltonisme là một bệnh (bà mất), trong các màu sắc nhầm lẫn cả. Do một nguyên nhân không điều hòa (hà các gân mủ, tật nôn). Chữa lấy được nếu biết cách chữa, và muốn biết cách chữa tại đây hỏi thầy thuốc.

2.) Ma sát mua cái đồ vật đăng giá đ. 7 đ. 6 è tần Saigon cõng Ban, gửi lên bằng timbre có được không? Bỏ phong bì lái hàng có sợ mất không?

(Xem tiếp trang 18)

DÀO MỎ

Đã có bản tiểu thuyết
của

NGUYỄN - VΥ

giá 0.50 cuốc 0p 25

Một cuốn Tiểu thuyết rất hay mà các bạn gái và các bạn già sẽ thích. NÉN ĐỌC để hiểu một hiện tượng xảo quyệt của ái-lich.. Tác giả tả rất ly kỳ nhún, mảnh khảnh có một khinh hai của một hạng công tử chuyên môn sống vì gái, đường hoàng, sang trọng cũng vì gái...

LISRAIRIE CENTRALE 69, Bd Bourg Desbordes — Hanoi

(Ancienement : 110, Post e 1 Bois)

Nên biết

CỬU-LONG-HOÀN

Một thứ thuốc được phô-thông
nhất ở Đông-Dương

Cửu-Long-Hoàn là một bùa-dược
phát-hành bởi nhà thuốc Võ-Đinh
Dẫn ở Cholon (Nam-Kỳ) N° 323 rue
des Marins, nhà thuốc sáu lầu gần
20 năm, được tin dụng nhút ở xứ
mình.

Các cụ hơi thấy mệt, kém ngủ
mắt ăn, là phải dùng một hoàn Cửu
Long.

Những người già già mất huyết
phai, nhờ thuốc Cửu-Long mới thấy
máu lại sực.

Các thanh-niên nam-nữ vi làm
việc nhiều mà mất sức, con người
phải xanh xao, tri hóa phải mờ mịt
họ đều khuyên nhau phải uống vài
ngày thuốc Cửu-Long.

Các tiêu-thơ thiếu-phụ muôn
nhau-sắc được tươi-trẻ muỗi khi
huyết được hồng-hào đều không
nhờ đến thuốc Cửu-Long thì không
còn biết nhờ thuốc nào hơn nữa.

Thậm chí, những người ngồi lâu
dành bài mệt nhọc, có truyện di xa
thức đêm cũng đều phải dùng 1
hoàn Cửu-Long mới lấy lại sức khỏe
mau chóng trong mấy phút.

Cửu-Long-Hoàn thật là thứ thuốc
huyền-diệu, rất có iết cho đời
người, xưa nay, từ bình-dân đến
trưởng-giả đều ngợi khen, khắp
Truong, Nam, Bắc, các danh-sĩ giải
nhân đều yêu chuộng.

Người ta đã thường nói :

Muốn sống phải nhờ cơn, muốn có
sức khỏe phải nhờ Cửu-Long-Hoàn.

Câu nói ấy đã đúng với sự thật.

Vậy những ai, dẫu thuộc phái tân
học hay cũa-học xưa nay chưa gặp
đip có thiện-cảm với thuốc Á-đông
bấy giờ nên dùng một hoàn Cửu-
Long thử xem.

Dùng cho biết cái chia-trich
kinh-nhân của kẻ Phát-minh Cửu-
Long-Hoàn một thứ thuốc không
thẹn với phạm-vi của nó ở giữa
thời đại mà khoa-học đã thịnh-thế
và xưởng-mình.

Thuốc Cửu-Long-Hoàn có bán
cùng các hiện buôn lúa nhỏ khắp
xứ, không nơi nào là không có trữ
Giá một hộp 2 hoàn là 1p.10

Đóng lâm-tông-phát-hành cho
toàn hật Bắc-Kỳ, Ai-lao, và Thach-
Hoa, Nghé-an, Hà-Tinh, là hằng
Vạn-Hoa số 8 phố Hàng Ngang
Hanoi.

Các thương-gia xa gần muốn trù
bán Cửu-Long-Hoàn và các thứ
thuốc Võ-Đinh-Dẫn, Phục-Hưng
xin do nơi hằng Vạn-Hoa Hanoi.

Ở xa gửi thư mua dùng, sẽ gửi
thuốc cách linh-hoa giao-ngân
nhà giấy thép.

Con khỉ?

ĐỘC

của RUDYARD KIPLING

Bản văn của THÈ-LÙ

Câu chuyện dưới đây
là bài truyện ngắn thứ
nhất đăng trên báo
này, của nhà văn hào
nước Anh, Rudyard
Kipling, mới mất năm
ngoài. Sự nghiệp và
văn tài của nhà văn
được cả thế giới ca

tung, nay không cần phải nhắc lại ở đây. Chúng tôi chỉ có ý hiến
bạn đọc một trong số rất nhiều truyện ngắn mà Kipling đã viết
trong cuộc đời làm văn và làm báo của ông, một truyện ghê sợ
thuật lại bằng một nghệ thuật rất giản dị và rất mạnh mẽ.

nhốt bấy giờ đang se vựa mảnh
lụa rách trong tay.

Đoạn rồi chúng tôi đặt giường
nằm ở mạn mũi tàu giữa bọn
lính thủy Áo - độ đang thiêu ngủ;
chúng tôi cố nén lấy một chút cái
thú giò hiu hiu mà nhờ tàu chạy
chúng tôi mới được hưởng. Một
bề lúc ấy giống như mặt dầu bốc
khói, trừ một khoảng phía mũi
lắp loáng thành tia lửa, hiện lên
rồi tức khắc biến vào đêm tối
thành soáy nước và giải sảng mờ.
Thì ra một con giông nồi lén cách
đó mười hải lý: những ánh chớp
xa thường thấy nháy lấp lóe. Con
bò cái trên tàu không đứng yên
vì sự nóng bức của khí trời và vì
cái hơi con khỉ độc trong chuồng
sắt, chốc chốc lại kêu lên một
tiếng ai oán, cung bức đứng tiếng
của người trên chời cao ráo lại
tiếng của người bên dưới hô gọi
từng giờ một. Tiếng chuyền động
nhịp nhàng của máy tàu đưa lên
nghe rất rõ và những tiếng sot
than dù xuống bể thịnh thoảng
lại va vấp vào những tiếng ầm
đèn dập và không ngớt của máy
tàu.

Hans bấy giờ nằm ở bên tôi.
Hắn chàm một điếu xi-gà hút.
Tất nhiên câu chuyện bắt đầu
nhóm lên. Hắn có một giọng nói
rập rờn êm như nhịp sóng, hắn
lại có sẵn những kinh nghiệm rộng
hơn bờ cá; bởi vì công việc suốt
đời hắn là xuôi ngược từ đầu chí
cuối thế gian để tìm tôi những kỳ
hoa, những thú rừng và những
mẫu hàng từ xú cho những nhà
buôn Đức và Mỹ. Tôi thấy cái
mẫu đầu đóm lửa ở điếu xi-gà
của hắn cháy đỏ lên rồi mờ dần
trong bóng tối; những câu nói
nâng lên, hạ xuống theo một
nhịp đều đều và tự thấy buồn

ngủ. Nhưng con khỉ độc chừng
không yên giấc vì nhớ cảnh tự
do vùng vây trong rừng, lúc đó
cứ kêu rống mãi lèu như một
vọng nhân trong lửa giải tội (1),
và rung rẩy dữ những thanh
chấn song.

Hans uể oải nói :

— Nò mà ở ngoài lúc này thì
xác chúng mình ở đây không
còn lại mấy tí. Nò kêu dữ thật!
Nhưng rồi anh xem, hễ thôi kêu,
tôi sẽ có cách làm cho thuần tinh.

Có một lúc dừng lại giữa những
tiếng ầm ỹ, rồi từ miệng Hans
thôi ra một thứ tiếng bất chước
tiếng rắn phi, bất chước khéo
dẩn nỗi thiêu chút nứa tôi dừng
phát lèn. Không nghĩ, không
ngắt, cái tiếng giết người kia chạy
trên mặt sàn tàu, và từ lúc ấy
người ta không nghe thấy tiếng
song sắt bị lay chuyền nữa. Con
khỉ độc ran leo cầm cắp, bắn bắt
trong một cơn khùng khiếp hoàn
tօn.

Hans nói :

— Đấy, cái ấy là m cho nó phải
nín lặng. Tôi học được cái phép
ấy ở Mogoug Tanjeng hồi tôi đi
lượm những khỉ nhỏ cho những
người mua ở Berlin. Tất cả thú
vật trên thế giới đều sợ giông khỉ
— trừ có loài rắn. Vậy tôi mới
giả làm rắn để chống lại khỉ, thế
là nó phải.. Anh có buồn ngủ
không hay là muốn nghe chuyện
muốn nghe thì tôi sẽ kể cho anh
một chuyện mà anh sẽ không
chiếu tin.

Tôi nói :

— Ở đời này không có chuyện
gi là chuyện tôi không tin.

— Nếu anh biết tin, ấy là đã
biết được đôi chút đấy. Bây giờ
tôi muốn thử lại lòng tin của
anh xem. Được rồi.

« Hồi tôi đi lượm những khỉ
nhỏ tôi nói lúc này — bấy giờ là
năm 1879 bay 80; và tôi đang
ở quần Archipel, trong khoảng
đến tôi kia kia! — (Ngón tay
hắn chỉ phương nam, về phía
Nouvelles Guinées). Tôi thấy cái
mẫu đầu đóm lửa ở điếu xi-gà
của hắn cháy đỏ lên rồi mờ dần
trong bóng tối; những câu nói
nâng lên, hạ xuống theo một
nhịp đều đều và tự thấy buồn

(1) Lửa giải tội hay lửa luyện tội là
một thứ ngục để những người chết (theo
đạo Thiên-chúa) ở chịu khổ hình cho đến
tức sạch tội.

lượm những con khỉ nhò áy. Là vì khỉ nào chúng nó không ngoạm mắt một ngón tay của mình, thì lúc nào chúng nó cũng rặc dí vì « nhớ quê quán » -- đó cũng do ở cái linh hồn dở dang mà chúng có, cái linh hồn ngừng lại nửa vời trên bước đường tiến hóa... Tôi ở quần đảo được gần một năm và gặp ở đây một người đàn ông tên là Bertran. Hắn ta là một người Paáp, một người tử tế, có tính thích khảo về vạn vật học đến nhập cốt túy. Người ta bảo hắn là một tên khồ sai vượt ngực, nhưng hắn đối với tôi, hắn là nhà vạn vật học, thê là đủ rồi. Hắn gọi được các giống thú vật trong tận đáy rừng, và những thú vật ấy đến gần hắn. Tôi vẫn bảo hắn rằng hắn là thánh Franois d'Assise tái sinh trên trai đất, thì hắn cười, nói rằng hắn chưa giảng dạy cho Icái cá nghe bao giờ hết.

Và người đàn ông kia, cái người đúng đầu làm vua trong bọn người dù dỗ mương lúu ấy, buồi ở trong nhà mình một vật đúng bết với cái giống nứa thú nứa quái hiện nhốt trong chuồng kia: — một con khỉ độc lớn nó tuồng nó là người. Anh chàng bắt được khi nó (con khỉ độc) còn bé, và nó chẳng khác một đứa con trai, một đứa em trai, nó là trò vui giải闷 dỗi với Bertran. Con vật có hung riêng trong nhà hắn — không phải một cái chuồng nhốt, mà là một căn phòng — có giường, có khăn trải, và tối nó lên giường đi ngủ, sáng nó chỗi dậy, nó hút xì gà, ăn cùng bữa với Bertran; nó lại đi chơi với Bertran, và đưa tay cho hắn ta cầm nұa mới thực là khiếp chứ! Trời ơi! Tôi đã có lần trông thấy con vật ấy nɑ̄ người ra lung ghẽ và cười ngất khi Bertran nói pha trò với tôi. Không, đấy không phải là một con vật, đấy chính là một người, mà một người biết nói chuyện với Bertran và Bertran hiểu, chính mắt tôi trông thấy thế. Mà nó bao giờ cũng lễ phép với tôi, trừ khi tôi nói chuyện lâu quá với Bertran và không nói câu nào với nó. Những lúc như thế thì nó kéo tôi ra ngoài — phết, con quái vật đen và lớn ấy kéo tôi, với hai tay không lồ — làm như tôi là một đứa trẻ con vậy. Thực không phải là một giống vật mà chính là một người. Điều ấy, tôi nhận thấy trước khi quen nó từ ba tháng trước. Bertran cũng nhận thấy y như thế, và Bim, con khỉ độc, hiểu câu chúng tôi vừa nói, nhoẻn miệng cười, điều xì gà cẩn trọng những răng nanh lớn, và nhe ra hai hàng lợi牙 màu xanh chàm.

Tôi ở đây một năm. Ở đây, và trong những cái cù lao khác,

khi thi đê tìm những khỉ con,
khi khác tìm những bướm và
phong lan.

Một lần Bertran bảo tôi rằng
hắn sắp lấy vợ vì hắn mới gặp
một người con gái có thể lấy
được, và hỏi tôi xem việc định
lấy vợ của hắn có nên không.
Tôi không bảo sao, vì là hắn chứ
không phải tôi đi lấy vợ. Ấy thế
là hắn dì lại trò chuyện với
người con gái kia — một cô Pháp
lai — đẹp lảm. (Chỗ này xì gà của
Hans tắt) Ông có diêm không?
Úph!... Đẹp lảm. Song tôi chỉ
nói : anh có nghĩ đến con Bimi
không dã? Nếu nó dã lôi tôi ra
chỗ khác khi tôi nói chuyện
riêng với anh được, thi vợ anh,
nó còn làm đến thế nào? Nó sẽ
lôi xe vợ anh ra tung mảnh. Tôi
như anh, Bertran ạ, tôi sẽ tặng
cho vợ tôi cái bình con Bimi
nhồi rơm để làm quà cưới. Lúc
này tôi dã biết rõ được điều
diễn về tính nết loài khỉ rồi.
Bertran hỏi : — Sao? Giết chết
nó dì ư? — Nó là của anh, tôi
nói thế, chứ nếu là của tôi thi nó
đã bị giết chết rồi.

Ngay lúc đó tôi thấy ở sau gác
tôi mẩy ngón tay của Bimi. Trời
ạ ! Nó nói được bằng những ngón

tôi có đã một khẩu súng lục. Nó sờ vào cái súng một bận, và tôi mở cuối ống súng để cho nó thấy súng đã nạp đạn sẵn. Nó đã từng trông thấy người ta bắn chết những con khỉ nhỏ trong rừng. Nên nó hiểu ý.

Theo rỗi Bertran lấy vợ, và hắn không nhòm Bimi. Bimi nó nhảy nhót ngoài bãi bè cùng với một nửa lâm hồn người ở trong bụng. Tôi trông thấy nó nhảy như thế: nó lấy một cành cày lớn và vụt mài xuống cắt cho đến lúc đào thành một cái lỗ to, y như một cái huyệt. Tôi mới bảo Bertran rằng: — Trời ơi! tôi van anh, anh giết con Bimi đi! Nó đang ghen đến hóa đại dãy.

Bentrap nói:

Nó chẳng hóa đại ti nào hết.
Nó mến nhà tôi, và nhà tôi bảo giờ nó cũng nghe. Nhà tôi ra, thế là nó đi lấy dôi giấy ra ngay.

Rồi hắn nhìn vợ ở cách bên kia phòng ngủ. Vợ hắn là một người con gái rất đẹp.

Tôi phải bảo bối;

— Thế mà anh tự phụ là có
biết một dót điều về giống khỉ!
Biết mà anh lại dè cho con vật
kia di vẹt cát đến cuồng dại
như thế, chỉ vì anh không nói

tay kia dấy! Đó là cả một bộ
chữ riêng của người vừa đi
vừa cầm. Nó đưa cái cảnh tay
xồm xoám lòng mà vòng lấy cõi
tôi, nó nồng cảm tôi lên và trôi
vào mặt tôi, như thế chỉ cốt để
xem tôi có hiểu thứ lời riêng của
nó cũng như nó đã hiểu lời nói
của tôi không

Bertran bảo tôi :

— Thủ trưởng hộ xem! Đây là
mà anh muốn giết chết nó trong
khi nó vượt ve anh: giông người
anh bạc bẽo đán thế đấy!

Nhưng tôi biết rằng đã khiế
Bimi thành một kẻ thù trộn dời
vì những ngón tay của nó vù
« nói » những chuyện ác mạn
qua lỗ da gáy của tôi. Lần sa
tôi lại gặp Bimi thì trong lỗ

chuyện với nó ! Chắc nữa nó về
nhà, anh nên gửi cho nó mộ
phát súng, vì trong mắt nó có
tia lửa giết người ghê gớm đấy

Bàm ở ngoài về, nhưng không
có tia lửa nào trong mắt nó.
Mọi sự đều tạm dấu đi dã, dấu
vì nham hiềm — vì một lòng
nham hiềm quỷ quái — nó dấu
hết và đi tìm giày cho người
vợ, và Bertran được thề qua
lại và nói với tôi :

— Aah biết nó mới chín tháng
mà dám chắc chắn tính nó ho
toi được sao ? Tôi biết nó đã
mười hai năm rồi. Con có đam
tâm hại cha được không ? Tôi
nuôi cho nó khôn lớn, và nó l
con tôi đây. Thôi, anh đừng n
những điều nhảm nhí ấy v

nhà tôi hay vúi tôi nữa

Ngày hôm sau, Bertran đến
chỗ ở của tôi để giúp tôi đóng
những hòm gỗ dùng vào việc gửi
hàng. Hắn bảo tôi rằng hắn sẽ
vợ hắn trong chốc lát ở ngoài
vườn cùng với con Bimi. Chắc
mấy chốc tôi đóng xong hòm của
tôi và bảo hắn:

— Về dâng nhà anh, ta uống
một cốc đi.

Hỗn cười và đáp:

— Ủ thi di ! Thành rướm thực

Đến nơi, người vợ không có ở trong vườn, con Bimi thì gọi không thấy đến. Mà cả vợ hắn, hắn gọi cũng không ra. Hắn đến gần cửa phòng: cửa phòng đóng hai lẩn khóa. Hắn liền ngần ngại rồi và mặt hắn tái mét.

Tôi bách vai phá cửa vào : lớp
dạ trên mái nhà có một lỗ thủng
lớn và ánh sáng mặt trời đỗ
xuống mặt sàn. Anh đã bao giờ
trông thấy giấy vụn xé trong sọt
hoặc trông thấy một cỗ bài ăng-leton
đè bừa bộn trên bàn chua ? Ở
trước mặt tôi, không còn gì có
thể gọi là người đàn bà nữa. Chỉ
có một cái... một thứ gì dưới đất,
có thể thôi. Tôi nhìn cả những
cái ấy và tôi thấy thương tâm ;
nhưng Bertran nhìn lâu hơn một
chút những thứ ở dưới đất, ở
trên tường và cái lỗ bỗng trên
mái rạ. Hắn bắt đầu cười khe
khẽ, cười không ra tiếng, và tôi
nhận thấy — thực phúc đức —
hắn đã hóa điên. Hắn không
khóc, hắn không thở than kêu
cầu, hắn cứ đứng lặng trong
khung cửa và cười một mình

Rõi san hẳng nói

Nhà tôi chạy vào khóa cửa trốn trong phòng, còn nó thì lén giở ra. Cần gì! Việc như thế đấy Ta sẽ lợp lại mái rồi ta đợi Bim. Thế nào rồi nó cũng về.

Chúng tôi ở nhà này đợi mười
ngày đúng như thế đấy anh ạ,
và, có một bay hai lần, chúng
tôi thấy Bimi tiến lại mấy bước
ra khỏi rừng. Nó sợ vì nó làm
diều xấu. Hôm thứ mười, khi ra
ngoài dê tìm nó, Bertran gọi
thì Bimi trở về, nhảy nhót chập
chững dọc theo bãi bè và kêu
lên những tiếng lị nhi, một mảng
tóc đen còn nằm trong tay. Ber-
tran ilien cười và nói: Càng i ch
như một chiếc cốc đánh vỡ lắc
ngồi ăn, chỉ thể thôi mà. » Bimi
mới tiến lại gần hơn, còn Ber-
tran thì làm cho giọng nói thành
dịu dàng, thực dịu dàng, và cuộn
một mành như trước. Dòng đ
ba ngày hắn ngọt lán tinh.
Bimi vì Bimi không chịu dẽ ch
hắn động tới. Dần dà Bimi dẽ
ăn cùng bàn với chúng tôi, m
tóc nó vẫn cầm thiền ngòn
và dính két lại bởi cái chất đ
khô trên hai tay nó. Bertran ch

(Xem tiếp trang 18)
THẾ LÝ dịch

THE-LU dich

VUI CƯƠI

Của L. V. Tất

Ngủ gật

— Tôi hay ngủ gật lả.
— ???

— Hôm vừa rồi, bụng thấy đói, tôi vào tiệm Hủ xi, kêu tôm phở. Lúc chờ, tôi ngủ gật. Cơ khôi! chừng tỉnh ra thì tôi đang đi ở đâu phở. Sở bụng, tôi thấy hơi no và soái vi tiền thì thấy mệt mệt hao. Thì ra trong lúc ngủ gật, tôi có ăn phở và có trả tiền mà cũng không hay.

Của D. N. Rhoa
Lương tâm nhà nghề

HÙNG — Anh Hoán đi đâu mà trong có vẻ buồn thế?

HOÁN — Tôi là chán giã két và rùa nát xin chủ thớt việc, nên phải xa cái két bạc ấy, vì thế mà tôi s. n. n. ra buồn bã.

Ba xu tăm quắt

Lý Toét, dỗi dãi lên thăm con, ở chơi đến hai ba ngày. Một tối kia ngồi ngoài nhà gật gà gật gù ngâm thơ, bỗng nghe thằng bác tăm quắt rao ngoài đường. Buồn móm, gọi thằng nhỏ, sai:

— Nhỏ, ra mua cho lão ba xu tăm quắt. Nhỏ bảo nó cho nhiều ớt ideo.

Của cô Đ. T. Nuôi
Oai không

Lý Toét bảo Toe:

— Hôm qua, quan huyện đi ô-tô gặp lão phải dừng lại, rồi quan huyện phải xuống xe nói chuyện với lão.

— Đã đâu mà vội vàng thế?
— Đã mua quyền sách... Vì bồ tao vừa cho tao một con dao rọc sách.

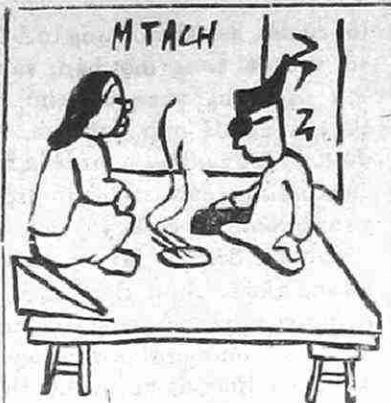
— Số oai nhỉ! Nhưng tại làm sao thế hả bồ?

LÝ TOÉT, gật — Vì ô-tô ngại chết máy, chứ còn tai sao nữa, và ngài bảo lão đừng xe hộ ngài.

Cầm sào

Có Ông xưởng đó, nhưng đồ cũ trời ra không áp vào bến được, vì sào cầm nóng quá. Có vội vàng bảo bác lái đò:

— Nhớ bác cầm sào ép vào hố.
Bác lái đò hờ hờ mà đáp rằng:
— Tôi cầm sào thế này rồi mà có còn chưa bằng lợn ư?

THẦY BÓI — Số cô thánh dạy đường chồng con khó khăn lắm.

KHÁCH HÀNG, thật thà — Thế sao tôi đã có ba chồng rồi, hờ cụ?

Của Typhon
Tình bè bạn

THẦY GIÁO — Anh Ba, nếu anh gấp ở đường một người đánh bạn anh (giơ tay cắn) anh Sáu chẳng hạn, thì lúc ấy anh sẽ làm thế nào?

TRÒ BA — Thưa thằng, lúc ấy con sẽ hờ hờ bảo người ấy:

— Bánh, đánh què nó đi cho tôi.
— ??

— Thưa thằng, vì lúc nãy anh ấy đãt nạt con.

Của N. Bảo
Hồi đường

BÁC NHÀ QUÈ NÀY, tôi đi đường này sang Hà Đông có được không, hở bác?

— Có ai cầm ông đi đâu!

Khuyên

BỐ KHUYẾN CON — Muốn được việc ở đời thì cần phải có hai đức ánh: thực thà và khôn ngoan.

CON — Thực thà thì phải làm thế nào?

— Thị không bao giờ nên sai lời hứa.

— Thị khôn ngoan thì phải làm thế nào?

— Thị... chớ bao giờ nên hứa với ai cái gì.

Tử tế

— Tôi đem trả anh đồng hào mà anh cho tôi mượn sáng ngày.

— Được, anh cứ giữ mà liều, tôi chưa cần đến mà...

— Nhưng... nó là đồng hào giả!

Hấp mù

L. T. — Bác Xã a, tôi muốn đem hấp lại cái nũa mà chả biết hiệu nào hấp khéo.

X. X. — Việc quái gì phải đem hiệu, cho ngay vào nồi cơm nã hấp cũng tốt chán.

Dặt tên

VỢ — Cậu định đặt tên cho em là gì?

CHỒNG — Là Đức, mợ ạ.

Phúc len năm, chay lại hỏi cậu:

— Thế cậu đặt tên cho Phúc là gì?

Ô bảng lụa

— Thưa ông, tôi xin bảo đảm rằng ô hiệu tôi làm toàn bảng lụa thật rồi.

— Ông không lava tôi được, cái cán ô bảng cõi cơ mà!

DÒ LÀ một thứ máy của đời văn minh, dùng để truyền thanh, nghĩa là đưa tiếng qua giây, từ đầu này sang đầu khác. Tiếng ấy hầu hết là tiếng nói chuyện, và giây ấy bao giờ cũng phải là giây có luồng điện qua. Do đấy, người ta kêu té-lé-phon là điện thoại.

Cắt nghĩa cho thiên hạ biết những điều thông thál ấy rồi, tôi cần phải nói thêm: té-lé-phon là một thứ máy rất có ích.

Thí dụ: ông ở đầu tỉnh, muốn nói chuyện với người cuối tỉnh, hoặc xa hơn nữa, ở... những tỉnh xa hơn. Ông chỉ cần quay máy vòng quay ở cái hộp máy con con, rồi ông nhấc ống nghe đặt vào tai và nói mấy tiếng vào ống nói. Thế là có thứ tiếng ngọt mũi của người xa xôi đáp lại. Chẳng khò nobet gì. Duy có điều kiện tất yếu và túc mẩn này: ông phải có máy té-lé-phon ở nhà cũng như người bạn xa mà ông muốn nói chuyện với.

Té-lé-phon còn một ích lợi bất ngờ nữa là « nói vào mặt » kẻ khác những tiếng vô lý mà không việc gì.

— Allô! allô!

— Allô! Ai đây?

— Allô, tôi đây, tôi là người muốn nói cho ông biết rằng, ông là một đồ đáng ghét và tôi muốn đánh cho ông mấy cái bát tai...

Làm như thế thì người đầu giây bên kia dù là đại lục sĩ ta cũng không sợ bị bắn bát tai lại.

Nhưng té-lé-phon còn một ích lợi bất ngờ hơn — và cũng lương thiện hơn — là giúp ta giải buồn.

Có khi nào ông ngồi nhàn rỗi và chán ngán hết mọi sự không? « Xác thịt chán thường, và ông đã đọc hết mọi cuốn sách » và ngao ngán hơn cả cái buồn của nhà thi sĩ, ông không thiết gì chơi đâu. Chỉ còn cách tự tử nữa thôi.

Nhưng khoan, để tôi hiến ông một kế.

Kế ấy là một câu chuyện ngụ ngôn nếu ông không « bết » lắm, ông nên bắt chước ngay đi.

Truyện ấy đây. Nhưng xin nói trước đó không phải là công trình sáng tác của tôi. Tôi nghe một người bạn kể lại.

Họa sĩ T... là một người vui tính.

Một bùa nhัน hạ, chàng đọc chăm chú một cuốn sách và ngừng lại ở một đoạn văn dị kỳ:

43-21 L Hán Gân

Ex representant du peuple
Marchand de bois de chauffage
Hàn lâm viện dâng chiếu
100 bis Rue Duvilier

Thì ra sách đó là một cuốn số điện thoại của sở bưu điện.

Họa sĩ hông rầy ra một... cảm hứng — thứ cảm hứng dột ngọt và chơi lợ thường xảy ra trong tri khi ta đọc một cuốn văn.

Tê - Lé - P

TRUYỆN VI LÉ-TA

Nhưng cái cảm hứng của bá sĩ khi đọc cuốn văn bưu điện mộc mạc kia, sinh ra bởi một nghĩ tượng tự như khi ta gặp một bộ mặt đáng ghét.

Cái tên giàn có của Hán Gân cùng với cái chức nguyên nhân dân đại biểu, kiêm buôn cải là kobiens họa sĩ tức khắc có ác cảm với ông hàn.

Và điều phức tạp về lần trên này là nguyên động lực làm ranh cho những việc xảy ra ở dưới

Họa sĩ T... mỉm cười một mỉm và quay máy nói:

— Allô! 4321... Allô! Nhà bà L... hàn Gân ở đây phải không?

Tiếng ở đầu giây bên kia đáp:

— Phải, quan hàn Gân đây.

— Tôi muốn nói chuyện với ông bà.

— Ngài cứ nói chuyện.

— Thế ra chính ngài là ông bà Gân.

— Phải, chính tôi là quan hàn Gân.

T. liền lấy giọng lẽ phép:

— Vậy thi xin chào quan hàn, và xin nói để quan hàn biết rằng trong số hàn, và quan, ngài là một người dân dộn nhất, cục súc nhất, o nhât, vân vân...

TÂN - A - C

Một bộ sử thi vĩ đại bao-la-... chí A-CHIEN. Tí tra cơ hội cáo trại CHÂU C... rặng vi rạn biển-tranh, các lô... chí A-CHIEN. Vùng cát dãy, cách mảnh đất CHÂU.

Có bán khố s. 19-19 bao...

Giá mỗi số Op 04 — Một số 1000 38-80

Tòa soạn: 1000 38-80

17 Boulevard Franklin Telephone

-ê-Phôn

LÊ-TA thuật

Rồi tức khắc mặc ông nói lên máy.

Hôm sau, vào một nhà khác gọi nhờ tè-lé-phon, họa sĩ lờ giọng khát bắn :

— Allô ! quang Hàng Gắng dày phải không ?

— Allô ! phải, chính...

— Quang Hàng dò ạ. Ngài chẳng cần phải tìm đâu xa để thấy một đồ tồi, một đồ ngu, một con trâu, vì những thứ ấy chính là ngài đó.

Rồi tức khắc lại « cắt đứt ».

Cứ thế trong mấy tuần lễ liền. Ngày nào T. cũng gọi hàn Gẩn ít nhất là một lần, bắt cứ vào giờ nào ; có khi quan hàn đang ngủ cũng bị kéo dậy. Và chỗi dậy để nghe cái người bí mật kia nó gọi

mình bằng tên đủ các giống vật không đáng yêu.

Hàn Gẩn tức sôi lên. Nhưng kể thù kia vừa tinh quái vừa vô tình. Mỗi lần nghe nó « chửi » khéo mình, ông ta chỉ vỗng tục ra với cái máy nói đã bị cắt luồng điện.

T. để yên cho hàn Gẩn gầm cãi tức trong độ tuần lě, rồi một bữa T. gọi điện thoại cho một hiệu cơm tay quen, và bảo với ông chủ hàng :

— Ông chủ liệu chừng đấy, chiều hôm nay thế nào cũng có một thằng

dở khóc dở cười đến sinh sự. Hắn vừa ở nhà thương tiếc trốn ra đây, tôi nghe thấy hắn dọa đánh đến phá hàng ông nên báo trước cho ông biết mà đề phòng.

— Vâng, cảm ơn ông, tôi sẽ đề phòng.

Được người ta cảm ơn, T. nhún nhập chào rồi đi, vào một nhà quen khác gọi nhờ điện thoại cho ông hàn Gẩn :

— Allô ! quan hàn Gẩn.

— Tôi đây.

— Chào quan hàn, tôi muốn xin lỗi rộng lượng tha lỗi cho.

— Lỗi gì kia.

— Chả ít lần này, có mấy người bạn tôi quer, họ biết tên danh của ngài... Họ đã tôi gọi điện thoại nói bỗn với ngài, tôi nhận cuộc... và.

— À ! có phải chính ông vẫn gọi tôi... chửi anh, anh đã chửi tôi.

— Vâng ! Và tôi rất lấy làm hối hận. Xin người mở lượng khoan thứ cho. Tôi chính là người vẫn mắng ngài... Tôi thường đến ăn cơm ở hiệu Joseph...

— Được, Joseph...

— Hiệu ấy, chắc ngài cũng đã qua lại, vậy muốn tạ tội với ngài, tôi xin mời ngài đến đó dùng với tôi một bữa cơm tây. Xin ngài thè nào chiều nay đúng 6 giờ 30 cũng đến cho. Tôi sẽ được dịp làm quen với một người rộng lượng và có bụng quý hóa như ngài, trái hẳn với những điều mà trước đây...

— Nhưng tên ông, tên anh là gì.

— Bầm, tên tôi là Chủ, Lê Văn Chủ... Ngài, cứ hỏi me sù Chủ, ở đây a cũng biết. Thế nào cũng đến nhé, tôi xin đợi ngài để được cái bánh ngọt... Allô ! kia !

Thì ra cơn giận của Hân đã không chịu nghe gì thêm nữa.

T. đúng giờ hẹn, đã đi bách bộ trước hàng Joseph, phía bên kia đường, hút thuốc lá để đợi tần kịch mình đã dàn xếp.

Bỗng thấy một cái xe đồ xuống, rồi một người bộ mặt lợn ý (T. đoán vu vơ mà đúng) sầm sầm bước vào cửa khách sạn, dù dội không phải như một con lợn ý, nhưng như một người thiêu lòn.

— Ngài hỏi gì ạ ?

— Tôi hỏi sứ Chủ trong hàng này... Tôi muốn gặp sứ Chủ ngày...

Chủ hàng Joseph chợt nhớ ra, nhưng cũng đáp :

— Chính tôi đây.

Tức khắc ông hàn Gẩn trò vào mặt quát :

— À ! chính anh ! Anh là đồ lão, đồ vô giáo dục, đồ hèn mạt...

Và cũng tức khắc, hàn Gẩn bị bọn người nhà chục sáu đó, chay ra nện cho một trận ném thận.

T. lúc đó dũng định bước vào, và được xem tướng tận đoạn kết của tần kịch ngộ nghĩnh.

Anh ta nghĩ bụng :

— Tè-lé-phon thực có ích cho người đời.

4-5

Nên tết lễ.

Hôm nay tên Kế đã vào lễ lẽ tại chùa Bà Đanh ở gần Phủ Lý. Kế quả hẳn phá hết hơn hai nghìn bạc đồ thờ tự của chùa và làm ní cỏ Lê 28 tuổi nói thao tiếng Pháp bỏ chùa chạy trốn.

Nên uống thuốc

Ở Khâm-thien, một người mẹ cho con uống làm thuốc : con chết.

Không nên xuất cửa

Má bà T. thị-Gh. bị một tên dâng tơ dâng lựu xuất cửa bà số tiền hơn một trăm.

Và người thu tiền của hàng xe O. M. I. C. đã xuất cửa chả ngọt 300 và đã trốn biệt.

5-5

Ngày tết lễ. Mọi việc đều khô ghen.

Ngày hôm nay lại là một ngày chủ nhật có cuộc đấu bóng rổ kịch liệt trên bãi Mangin (Ancre Hanoi gặp Olympique Haiphong). Hơn một vạn người đã làm cái việc không nên trong một ngày mọi việc đều không nên : Việc ấy là đến xem hai hội quán quán tranh cúp Pernod. Kết quả được mấy giờ vui thích.

Có lẽ câu « mọi việc đều không nên » chỉ riêng tặng đội ban Olympique, vì hôm ấy Olympique đã làm một việc không nên : Thua 1-2.

Không bao giờ đọc câu « ngày tết, mọi việc đều không nên » mà tôi không tưởng tới câu dạo nát trẻ con : « ông ba bị chín quai mười hai con mít hay bắt trẻ con ».

6-5

Nên tết lễ.

Nếu ông Lý Toét làm lịch thi ngày nào ông ta cũng cho câu này vào.

Nên tắm gội.

Ninh-Binh — Cảnh di bắt lẩn con bạc bị bắt qua sông đầm dò. Tắm gội một chuyến no nê.

Ha-dong — Tài xế ô-tô eo của ông chính Dự đã cho ngót hai chục hành khách xuống tắm gội ở một cái ao của làng Thạch Bích. Huyện chiết ô-tô eo hăng còn bị bơm ngầm nước,

Xem ngày XEM NGHIỆC

7-5

Nên dâng biếu.

Một việc chỉ thường thấy trên tờ lịch.

Nên cười xin

Có lẽ ở phía bắc bên Tân kia đãng vì ở đây hiện dương nóng đặc, thì còn nên cười xin làm gì.

Nên săn bắn

Bỏ tên ra nộp phạt đã, vì mùa bắn đã hết từ lâu. Thành lịch cứ dag mờ như thế có chết người ta không ?

Không nên ra đi

Hanoi — Không trả được tiền buồng đèo, có T. thị H.. bỏ con lợt cho bà đỡ ra đi. Thế thì nên ra đi ?

Mondragon — Vì trốn học, bị bố mắng. Phạm văn-Bộc bỏ nhà ra đi. Văn nên ra đi.

Nên phả tường

Thỏ nào quên gian hôm nay đã đèo trưởng vào nhà ông Ngô-nhật-Quang lấy mất 300 bạc. Chứng quản gian có xem ngay trước khi làm việc.

Không nên cầu phúc

Thế mà thợ nhà in Tân Dân đã dính công để cầu phúc, cầu tăng công.

9-5

Nên họp bè bạn

Một thiếp pha ra Đồ-sơn họp bè bạn với linh nhẫn, rồi hai người cùng tự tử, nhưng... không ai chết.

Nên săn bắn

Đã bảo hết mùa săn bắn rồi. Cứ nghe thành lịch oto, rồi mà nộp phạt.

Nên bắt cá

Nên bắt cá hai tag ? Hay là nên đánh cá ngựa ?

Nên di thuyền

Moncay — Sudden máy va phải tàu đầm, 8 người mất tích. Nhưng di sudden máy chứ không phải di thuyền ?

Một chuyến đò ngang đầm ở gần bến Lô : 4 người thiệt mạng.

10-5

Nên họp bạn

Hai bạn Tống và Ngô cùng làm tại sở xe điện đã đùa nhau trên một chuyến xe điện.

Nên trị bệnh

Vì tiêm lâm phải thuốc, ông Tung, thư ký tòa sứ Bắc-ninh suýt bị thiệt mạng.

Ngày nguyệt kỵ — mọi việc đều không nên

Ngày chủ nhật của thành lịch và của những ngày tin lịch hay xem ngày xem nghiệc.

NHỊ LINH CỘC TÙ

Á-CHÂU

o-la về lần cõi Á-CHÂU về cuối thời kỳ ÁU-
ác nước Á-CHÂU đương bị vết thương quá
ch, các cõi Á-CHÂU liền đua nhau đứng
nhất ác thế độ cõi-hủ dụng thành một cõi
TÂN Á-CHÂU.

hợp các lối báo Đông - Tây

Một ẩm 3p.80 — Sáu tháng 2p.00.
số : NAM-KÝ THU-QUAN

17 Boulevard Francis-Garnier - HANOI

Téléphone : 882

Tức khắc ông hàn Gẩn trò vào mặt quát :

— À ! chính anh ! Anh là đồ lão, đồ vô giáo dục, đồ hèn mạt...

Và cũng tức khắc, hàn Gẩn bị bọn người nhà chục sáu đó, chay ra nện cho một trận ném thận.

T. lúc đó dũng định bước vào, và được xem tướng tận đoạn kết của tần kịch ngộ nghĩnh.

Anh ta nghĩ bụng :

— Tè-lé-phon thực có ích cho người đời.

LÊTA thuật

(Tiếp theo)

NGHI vậy nhưng chàng đã thấy trước là không được chàng lại sợ hãi nữa. Nói cho Thu biết, ngờ nhớ Thu bắt hủi, thì chắc chắn là chàng sẽ giết Thu.

Khi về tới nhà cũ, Hợp và Thu vẫn còn đứng ở ngoài hiên. Trương có cái cảm tưởng như vừa ở một thế giới khác trở về. Chàng nhớ đến cai ý định giết Thu lúc này, và bất giác nhìn

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

vào cõi Thu. Lần đầu chàng nhận thấy vẻ đẹp của cái cõi tròn màu trắng dịu và non như một búp hoa ngọc lan sắp nở.

Thu quay lại phía Trương nhưng vẫn không ngừng khâu cắt tiếng hỏi :

— Anh đi xa tới đâu?

Trương đáp :

— Tôi không đi tới đâu cả.

Chàng nói tiếp :

— Thấy trời đẹp thì cứ đi, chứ cũng chẳng biết là đi đến chỗ nào.

Thu nói :

— Mà hôm nay trời đẹp quá bỉ.

Trương nhìn Thu và tìm cách đùa xem ý nghĩ của Thu đối với mình ra làm sao từ khinh hận được thu. Chàng nói, giọng bồng b大专 :

— Lát nữa phải viết cái thư cho bà chủ nhà mới được.

Hợp hỏi :

— Hôm nọ anh viết thư rồi cơ mà.

— Giờ viết cái lứa cho bà ấy khỏi mong.

Thu nói, nói vể ngày thơ :

— Anh viết làm gì lứa. Viết một cái...

Trương bồi bép đợi, nhưng Thu ngừng lại vì nàng không tìm được câu nào có hai nghĩa đẽ. Trương hiểu mà Hợp không nghĩ ngợ.

Trương thì cho rằng Thu địn hào mìn từ tay đừng viết thư cho nàng nữa. Chàng nói nãy nhin xuống đất mội lúc lâu, rồi nói :

— Nói dùi đấy, chứ bà ấy cần gì minh mà phải viết thư. Cái thư trước tôi cũng chẳng định bụng gửi. Viết rồi chàng lê lại không gửi... Vả lại mai tôi về.

Hợp hỏi :

— Anh không đợi chúng tôi à?

— Sáng mai tôi phải về có chút việc cần, giờ mới nhớ ra. Chàng đợi các anh nữa.

Trong thấy Thu nhèm mép ním (vui), nãt vẫn nhìn xuống him khán. Nhưng lần này rẽ khéo hành cùa Thu chỉ làm chàng tức tức. Chàng bỏ đi và càng khó chịu vì lúc đi ngang qua mặt Thu, Thu không thèm ngừng lên him. Biết rõ, Trương lầm lầm :

— Kiêu ngạo!

Chưa lần nào chàng giận Thu đến như vậy, tuy ngã lại chàng không thấy Thu làm gì đáng để chàng giận. Từ lúc đưa thư, Trương tưởng như minh có quyền sỉa Thu nên chàng cũng thấy dễ gật gù trước.

Trương rất cuốn số tay biến :

— Từ nay khôi định xa Thu. Minh làm họ đổi Thu một cách nỗi lòng.

Chàng gấp mảnh vải áo bỏ vào túi, có cái khăn khói sự đặc của một người vừa quê quyết by sinh một cách cao sang. Nhưng trong thâm tâm, chàng chỉ thấy một nỗi chán nản

mệt mỏi và chàng không muốn tự nhận rằng cái cơ chính sút chàng bỏ Thu đi chỉ là sự chán nản ấy. Lúc đó chàng thấy tình yêu chỉ đơn giản cho chàng những sự đau khổ và những sự bức túc không đâu.

Trương ngã đến rổ vui sướng bóm ngồi với Quang khi định tâm không cần gì cả và cái cảm tưởng được như một con chim sổ lồng, nhẹ nhàng trong sự tự do không bờ bến. Trương trầm ngâm một lát rồi tự bảo :

— Phải đây. Sao minh lại định tâm làm hại đến doi Thu. Minh không cần gì cả nhưng...

Chàng ngừng lại vì chưa tìm được cách diễn cái ý tưởng vừa vẹt đến, một ý tưởng mà chàng thấy rất đúng :

— Phải đây... minh muốn được tự do thi phai cùng có liên lụy đến một người khác và nhất là đừng làm hại đến ai. Minh đối với thân minh thì tha hồ.

Chương VII

Ra khỏi ga, Trương dừng lại bờ tay đèn những giờ mưa rơi lầm lầm ; chàng ngồi dung.

— Mưa này thi có ite di bộ được.

Trương chưa định di đến đâu mà về ngay nhà lúc đó thi chàng không từng nghĩ tới. Ở sà ra đi chàng khó chịu vì người nào cũng cho việc chàng về ngay là một sự tự nhiên uy chính chàng đã nhắc dì nhắc lại rằng có một việc rất kịp bắt buộc chàng phải về ngay, không ite đợi được. Thu không nói gì cả. Trương bỏ đi đội ngồi đề cho cõi về khóc thương, cho xứng đáng đến lúc lên xe ra ga, chàng cũng nhận thấy việc minh di không có gì là lung cảm ; chàng về Hanoi và mọi người khác rồi cũng về Hanoi tất sẽ gặp nhau later. Trương lại thấy xảy ra cái ý trở lại thăm Thu khi Thu về Hanoi.

— Chưa có gì đời khác. Minh vẫn còn có thể đến với Thu như thường được.

Có người phu xe bà oang xe

“Mời Trương hỏi :

— Về Bách Mai bao nhiêu ?
— Thầy cho ba bão.

Trương đứng yên nghĩ ngợi.
Chàng hỏi thuê xe về nhà mà
chàng lại không muốn về nhà
một chút nào cả. Chàng bảo phu
xe :

— Một bão đấy

Có người khác gọi xe, anh phu
xe với vâ bô Trương chạy đi.
Trương nghĩ bụng :

— Nếu nó bằng lòng đi một
hảo thì mình cũng về nhà vậy.

Trương rút khăn lau tay, lau
trán, nhưng một lúc sau trán và
tay lại ướt đầm. Trương khó chịu
nhất là hai bàn tay ướt, đè trong
túi quần cũng bắt đầu ẩm. Chàng
vòng cánh tay thu hai bàn tay
đè lên ngực là chỗ khô và ấm
nhất; nước mưa chảy làm
chàng cay mắt và ngứa ở sau gáy
và hai bên má. Trong đi, Trương
lắc đầu lầm bầm :

— Không. Nhất định không.

Chàng quả quyết không quay
về với Thu nữa và cái ý định
ấy làm chàng đau khổ. Tuy quả
quyết vậy và tuy đã biết là sẽ
theo đúng ý định, Trương vẫn
nhân thấy mình tự ý xa Thu là
vô lý, cũng vô lý như lúc này
tự nhiên, không ai bắt cù, chàng
đi dưới mưa, đầy dọa cho thân
nhinh khổ.

Một cái biến có ánh đèn sáng
làm Trương ngừng lại nhìn:
Phòng cho thuê n. Cảnh cửa
chỗ song hé mở đè lộ ra một
con đường đi thẳng vào trong
tối. Ở tận phía trong có ánh đèn
tấp lampus qua lá cây trót.

Trương lại bước đều đều.
Chàng không rõ đã đi đến đâu.
Tiếng cười nói ồn ào bên tai
lại chàng quay nhìn sang bên phải.
Qua cửa sổ, ở trên tường
có treo những bức tranh và một
cái bảng đen vẽ mấy cái bánh
xe có răng cưa. Trương nhận ra
rằng mình đã đi đến trường Bách
nghệ. Tiếng cười dùa của bọn
hoc trò sao chàng nghe thấy cháu
não thế. Chàng đứng lại, tần
mẫn nhìn mấy cái bánh xe vẽ
trên bảng đèn và cố đoán xem nó
là cái máy gì. Nhìn một lúc lâu,
chàng rút ví và giơ ra ánh đèn
để số tiền còn lại. Tất cả còn
được năm đồng rưỡi. Chàng tự
bảo :

— Phải đấy, tội quái gì về nhà.
Năm đồng đủ, miễn là tìm chỗ
nào xoàng.

Chàng nghĩ đến một nhà
« xóm » ở gần vườn Bách thú.
Tự nhiên chàng muốn tìm một
chỗ nào rất xa nơi chàng ở cho
cô vê lê lung, và nhất là để
về sau khỏi phải đi qua trống
thấy luồn.

Trương đi về phía nhà thờ
Chàng bước nhanh hơn trước
và từ lúc đó chàng có cái cảm
Trương thốt nhở

tưởng sắp phạm một tội gì.
Nhưng lần đi đêm trước, chàng
không có cái cảm tưởng khó
chứ ấy bao giờ.

— Minh có làm hại đến ai đâu ?
Vô lý hết sức.

Chàng cũng không thấy có cái
túi bồi hộp như mọi lần: giờ chỉ
là một sự bắt buộc không thể
đừng được. Dì mài mới gặp xe;
chàng toan gọi thì lúc đó vừa đến
gần nhà một người bạn làm nghề
viết báo mà chàng thường lui
chơi. Chàng không dám cất tiếng
gọi, sợ Linh nhận được tiếng
nhé.

Mưa có phần lại nặng hơn
trước. Trương ngừng nhìn lên
gác trọ của Linh. Cửa sổ ngồi, lộ ra
một khoảng tường màu xanh nhạt
có treo bức tranh lụa và một màn
màn trắng đã rủ. Trương đoán
Linh còn thức và đương ngồi làm
việc. Chiếc cửa sổ có ánh sáng,
như mở ra cho Trương thấy — qua
màn bụi mưa đêm — tất cả êm
đềm nhạt nhẽo của cuộc đời. Là
nhất là chàng thấy mình buồn
hộ Linh. Chàng lầm bầm :

— Cuộc đời người ta sống chỉ
có thế thôi à ?

Chàng cũng không hiểu tại sao
chỉ có thế và có thế là thế nào,
nhưng câu ấy chàng thấy rất
đúng đẽ tả cái cảm tưởng của
chàng lúc đó.

Chiếc xe kéo đến nơi, Trương
bước lên không mặc cả. Khi xe
tới trước cửa phủ Toàn quyền,
chàng bảo xe đỗ, trả tiền rồi đi
chân vào trong vườn Bách thú.

Trước khi vào « xóm », Trương
dưa mắt nhìn hai bên như sờ có
người qua trông thấy. Người
bôi chạy ra; Trương lấy điện bộ
một tay chơi dã thạo, nét mặt
cực có, hắt hàm bảo người bôi :

— Gọi cho tôi bắt cứ người nào.
Mau lên và mua cho tôi một chai
ruou bia.

Nghĩ đến số tiền còn lại ít ỏi,
Trương vội nói tiếp :

— Hay thôi đừng mua rượu
nữa.

Chàng hầm hầm mở cửa như
người tức giận điều gì. Trong cái
giường nệm trắng, Trương muốn
ngả lưng xuống ngay rồi ngủ đi
một giấc, không biết gì nữa. Có
tiếng quả nấm quay ở cửa, chàng
nói :

— Cứ vào.

Một lúc sau,
Trương mới
ngủ lại. Người
con gái chơi đêm
và chàng nhau
một lúc;
cái nhìn bờ ngực
hơi ngọt ngào;
trong ngầm ý do
hỏi của ha
người khen
Trương thốt nhở

đến lúc chàng và Thu chia nhau
lần đầu sau khi đưa thư.

Đêm ấy, gần hai giờ sáng,
chàng mới chợp mắt được một
giấc. Lúc tỉnh dậy nhìn đồng hồ
mới có ba giờ. Trương lấy làm
lạ vì chàng thường minh đã ngủ
được nhiều lắm; chàng nhâm
mát cổ ngũ lại nhưng biết trước
là không sao ngủ được nữa.

Trương ngồi dậy, lung du
vào thành giường và lắng lai
nghe Ở ngoài mưa vẫn rả rích.
Qua vài màn, chàng chăm chú
nhìn chiếc lịch treo trên tường:
lịch có chua cả ngày Aisan.
Chàng lầm bầm :

— Hai mươi giấc tốt, hầm một
nửa đêm. Hôm nay hầm ba, chắc
là có giảng.

Chàng buồn nghĩ đến những
cảnh mưa trong giang đến những
quang không rộng rãi mờ mờ và
một cái bến đò ở rất xa với một
con thuyền ngủ im dưới mưa..
Liên miên chàng nghĩ đến Thu,
giờ này chắc đương ngủ yên và
cũng như đêm nào, bàn tay
nàng đương đặt trên nền chăn
trắng với mấy ngón tay thon dẹp
đẹp soái và khẽ lén xuống theo
diệu thở. Trương đưa mắt nhìn
người con gái nằm cạnh, hai tay
bỏ xuôi, ngực đều đều lên xuống.
Nàng cũng mặc một chiếc áo
cánh lụa hơi giống chiếc áo cánh
của Thu. Trương nằm xuống,
gục đầu vào ngực cô gái, nhâm
mát lại muốn quên. Người con
gái giật mình thức giấc, toan dậy
Trương ra, nhưng nghĩ lại, chiều
khác, nàng giờ tay nhẹ vuốt tóc
Trương. Trương thầm nhủ :

— Không thể được... Minh
không sao bỏ được Thu.

Mãi đến chiều, Trương mới về
nhà. Chàng không thấy buồn lắm
như chàng vẫn tưởng. Vừa đi
chàng vừa lầm nhầm tính xem
hôm nào tiện về quê để bán ngôi
nhà cho bà bà Thoại. Bà ấy
muốn mua lầm, chắc sẽ được giá
cao. Ngày mai chàng sẽ nói với
bà chủ nhà để cuối tháng lên
phố ô.

— Minh sẽ nói là mình đã
khỏi bệnh, ra Hanoi đi học cho
gần.

Chàng dự định xếp đặt cuộc
dời mới của mình như một người
vừa đi ra trở về. Khi qua vườn
thấy cây hồng trắng nở nhiều
hoa, chàng chọn ngắt một bông
đẹp nhất. Lên tới bờ sông, chàng
tim cái cốc rót đầy nước rồi cầm
bông hoa ngồi nhàn nhã mãi một
lúc có cái cảm giác trong sạch
ngày thơ của một đứa trẻ lần đầu
được nhìn một cảnh gì đẹp lắm.

Ấu xong, Trương đi ngủ ngay
Nệm chất đệm ấy sao chàng
thấy êm ái thế. Chàng co người
kéo chăn lên tận cổ và nằm
yên đợi giấc ngủ đến. Ngoài cửa
sổ lắp lánh mấy ngôi sao. Chàng
thiu thiu sấp ngủ; những ngôi
sao chàng thấy xa dần mờ hẳn
đi và biến ra hai con mắt đen
của Thu Hình như nàng mặc
áo tang, đội mão, tóc bờ xóa đi
theo sau một chiếc áo quan và
chính chàng lại nằm trong chiếc
áo quan ấy, người chàng liệm toàn
vết trắng. Phảng phất có mùi
thơm của những vòng hoa.
Trương ngủ đi lúc nào không biết.

Nhất Linh

(Còn nữa)

Vì sao ta phải

LUYỆN TẬP THÂN THỂ

Chính ta tự đào cái huyệt của ta bằng hàm răng
(L'homme creuse sa tombe avec ses dents)

NĂM THI mươi họa ta mới thấy một người chết vì đói, và chỉ ở nước Việt Nam nghèo khổ của ta mới có những dân cùng khổ suýt đói,

thân thể gây cảm giác đau đớn vì thiếu thức ăn. Trái lại, ở trên thế giới, nhất là ở những nơi thành thị, xa hoa, đồ hội, ngày ngày có đến hàng ngàn, hàng vạn người chết vì ăn nhiều quá, chết vì bội thực hoặc chết vì bị tinh độc.

Không phải chỉ ở trong cái xã hội trưởng giả của ta mà thôi, cho đến ở các nước văn minh nữa, nhiều người vẫn thường rằng chỉ cần ăn thật nhiều những chất thải không, thật bồ vào trong thân thể, thế rồi lỵ khắc sẽ mãi mãi khỏe mạnh, sung sướng và sống lâu.

Bà dặn rằng người muốn sống thì cần phải ăn và muốn mạnh mẽ hơn người thì phải tự tìm cách mà bồi dưỡng nhưng các ngài có ngờ đâu rằng muốn cho những đồ ăn trở nên những chất bồi bổ thân thể, thì không phải chỉ ăn vào là đủ, còn cần phải làm sao cho các thức ăn đó tiêu hóa và biến thành chất bồi mới được.

Không những vậy, mỗi khi ăn vào một thức gì, có phải là tất cả một trăm phần trăm thức ăn đó dần biến cả vào mồ hôi để nuôi thân thể đâu; sự thực thi trong đó

họa chẳng có đó một phần mươi là hoàn toàn có ích cho sự sống. còn chia phần chỉ toàn là những chất độc nguy hiểm, làm hại đến sức khỏe dễ như bohn, và điều cần nhất là ta phải tống ra ngoài ngay lập tức sau khi đã tạm chừa nó vào trong người.

Nói tóm lại, hằng ngày chỉ tim những món thải ngọt thật bồ mà ả khô ng phải là đủ. Để cho thân thể tiêu thụ hoàn toàn tất cả những thức ăn đó cũng vẫn chưa đủ, điều cần nhất là ta phải luôn luôn đề ý để phòng chống lại với sự tích độc lác nào cũng rình ở bên cạnh để làm cho ta đau yếu.

Chinh thực ra thi tạo-hóa thỉnh thoảng vẫn giúp các ngài chống lại với kẻ thù vô hình đó, nếu các ngài không để ý tới nó. Những sự ngừa ngay, lở loét ở ngoài da, những cái nhọt đầu danh mọc ra mỗi khi mùa hè tới, hoặc thỉnh thoảng những trận sốt lên gần 40 độ, đều là những sự may mắn mà tạo-hóa đã giúp các ngài để cho những chất độc nguy hiểm tiết ra ngoài.

Song le, nếu chỉ đợi những cái may mắn trời cho thi thật không chắc chắn nào; mà những

khi nó đến nghĩa là những khi các ngài được lở loét, ngừa ngay, được những cái nhọt mọc ra ở dưới móng hoặc ở hai bên đùi, hay là những khi các ngài được «may mắn» sốt nằm liệt giường liệt chiếu độ dài ngày, thi hẳn các ngài cũng chẳng lấy gì làm thích cho lắm.

Vậy thi có một cách giản tiện nhất là các ngài hãy đi trước cái ý muốn của tạo-hóa, và hằng ngày tự mình làm cách tống hết những chất độc ra ngoài. Maon vậy, chỉ có một cách là các ngài phải theo cho thật đúng mực điều về sinh thường thức, mà điều gốc nhất là phải chuyên cần luyện tập thân thể.

Luyện tập thân thể giúp cho tiêu hóa được dễ dàng và hằng ngày bop ép bộ ruột để tống thoát nhanh những cặn bã của đồ ăn ra ngoài; bệnh lười của ruột sẽ tránh được; vì bệnh láo sẽ không bao giờ tới.

Sự vận động mạnh mẽ của các bắp thịt làm cho các mạch máu được lưu thông và hằng ngày làm cho những hơi độc tụ ở trong những thứ thịt phải tiết cả ra ngoài. Không những vậy, sự vận động còn làm cho mồ hôi chảy ra như tắm, và làm chảy theo ra tất cả những chất độc ở dưới lớp da. Ngoài ra, hô hấp mạnh mẽ trong những khi luyện tập thân thể còn mang vào trong phổi một số đường khí dồi dào, làm cho máu có nhiều hạt đỏ, và

khi thở ra, mang ra ngoài tất cả những thán khí các chất độc, bẩn mà máu đã lượm nhặt ở khắp các bộ phận trong người. Tóm lại, chỉ riêng một sự luyện tập thân thể hằng ngày cũng đã mang cả ra ngoài một phần lớn những chất độc chưa ở trong.

Ngoài ra, ta còn nhiều điều về sinh khác phải theo nữa mà tôi sẽ nói trong một số sau dưới cái đề mục «Vệ sinh thân thể đặc» (l'hygiène culturiste),

Thân thể phải được luôn luôn trong sạch, không bao giờ bị tích độc, phèi lúc nào cũng nhẹ nhàng khoan khoái, tinh táo; đó là nguồn chính của mọi sự hăng hái, vui vẻ của tri phán đầu và lòng yêu nhân loại của loài người.

NGUYỄN-HỢP-VÝ

TIN VAN...

VAN cua LETA

CÁI câu chuyện khắng khít xảy ra trong đám cưới & Yên Phụ độ nào đã làm náo động dư luận.

Báo bằng ngày đăng tin.

Báo hằng tuần bàn luận.

Đến con cút cũng phải mồm miếng. Nabi là cả đến báo Đông Pháp cũng làm duyên bằng mấy hàng chữ vô duyên.

Tổng pháo nổ đã lún lấp.

Nhưng tiếng vang hấy còn. Ấy là nói theo nghĩa bóng.

Câu chuyện vẫn còn được nhắc nhở đến.

Những người dân bà chán rồi vẫn có việc cao hàng giờ ngồi lê dỗi mách..

Và một tuần báo ở Hà-nội vẫn có có vấn đề in dày bõa, nấm cột báo. Đó là Hà-nội tân văn.

Trong Hà-nội-tân-văn số 17 tỏ ra sốt sắng với chuyện này một cách đặc biệt.

Ông Thẩm chí «bơi chú ý» đến cái đám cưới ấy và Hm được một câu đầu để cũng hơi hóm hỉnh: «Tiên học lễ, hậu học dón dâu».

Ông họa sĩ vô danh & trang sau, vẽ một bức tranh khôi hài cũng hơi buồn cười.

Ông Lưu-trong-Lư, sâu sắc hơn, và cũng lắc thắn hơn, tim được cái nghĩa thể thao trong sự lay. Ông còn bảo sự lay là cái bẫy của người thiên cờ và nói cái lý sự lý một cách trinh trọng. Nhưng ta nên lính ý để nhận rằng ông nói múa mai.

Trong Hà-nội - tân - văn còn một người đầu ba. Cố Hàng Pauvong.

Cố nai éo có không chịu im tiếng. Cố Hàng Pauvong nói chuyện bằng thu cao một người bạo gan ở Bắc Kinh.

Ta nên sự rằng có bạo Bắc - liệu thể nào cũng sẽ trả lời.

Lo xa hơn, ta nên đợi cả những bức thư trả lời cái bức thư trả lời kia...

Đàn bò ho ài và dry: chuyện thi phải biết!

Báo Đông-pháp hồi này cố gắng trông thấy. Traag thể thao, trong thành viên, trong chiến tranh, trong chiếu bóng..

Hoạt động là lùng.

Bộ biêu tập là cả một đội hăng hái, mạnh bạo chia tay nhau chỉ huy, diều khéo, iồ chúc, chấn chỉnh... v.v.v

Kết quả thấy rõ; sự ngỡ ngàng biến ra nhiều binh và nhiều tên

Ngoài ta tự hỏi chẳng biết Đông-Pháp kéo đâu được những tay búa bát đặc biệt thế.

Bởi vì, ta nên nhận rõ điều ấy, sự bén chém quả thực rất khôn khéo trong lõa soái. Ông văn sĩ nào cũng có những tài năng ngang nhau.

Ngó ngắn, lõi mảng, đờ dần, thiền cộ, ngô nghe,

Bộ tham mưu ấy dùng để giúp sức ông chủ báo.

Nhờ có ông Bút sắt ở Ha-noi là ván mách, tôi được đọc mấy câu sau này của ông Huỳnh son trong Đông-Pháp mà tôi bỏ qua.

Đoạn ấy là kiều miêu thứ vào thâm yêu của những phu chương chiếu bóng của Đông-Pháp:

...Nếu một «dân keng» mà múa «elon» một «nữ dân keng» thì cái việc «cho ra» một cái thư tự giới thiệu và khen ngợi» đảo.

Nếu đảo «cầm» là «nước ngay» không cần phải dài dòng vắn tắt.

..Từ Mỹ đến Pháp, cách «lon» đảo đã hơi khác tí tí, và nó cũng tương tự như cách «elon» «thuở xưa» của dân keng Hà thành.

..Qua Pháp đến Hà-nội, cách «lon» đảo » lại khác. Ahn vi bây giờ dân keng của Hà thành họa.. là «lon» đảo, bằng cách lợi dụng. Họ không tán nhau ngoài đường như dân múa nước nữa. (Bing-Poap, 24 Aril).

Không như dân múa nước. Cố như ông Huỳnh Son chử gi Tai cũng qua tội.

LÊ FA

DOCTEUR NG.-MANH - THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ CABINET MÉDICAL
6-11 Avenue de Grasie Saigon
Téléphone : 820

Médecine générale et infantile
Dermato - vénérologie
Rayons X - Rayons U-V et L-R
Diathermie - Opérations Courtes
Courants Galvano - Paradiques

CONSULTATIONS
Matin : 8h. à 11h.
Soir : 13h. à 16h.

Kết quả

Giai Thuởng Văn Chương

của TỰ LỰC VĂN ĐOÀN 1939

Đảng lẽ kết quả của Giải thưởng Văn chương Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 đã tuyên bố trong tháng Avril trước. Nhưng trong tháng ấy, NGÀY NAY bị tạm đình bản, nên đến nay mới tuyên bố được. Ngày 4 Avril 1940, ban Giám khảo của Tự Lực Văn Đoàn đã họp ở tòa báo Ngày Nay để định giải thưởng. Sau hai ngày bàn cãi và lựa chọn, ban Giám khảo đã định các giải thưởng như sau này :

Về tiểu thuyết, kịch, phóng sự, ban Giám khảo, sau khi xem xét kỹ càng và cân nhắc giá trị, của tất cả các tác phẩm dự thi, còn giữ lại bốn quyền tiểu thuyết, trọng ý ban Giám khảo, là xứng đáng được giải. Bốn quyền đó là : Cái nhà gạch, Tan tác, Làm lê và Rạng đông.

Nhưng giải thưởng văn chương của Tự Lực Văn Đoàn vốn có một, không thể cùng tặng cả bốn tác phẩm được. Ban giám khảo bèn bỏ phiếu kín để định hơn kém. Kết quả cuộc bỏ phiếu như sau :

1. — Hai quyền « Cái nhà gạch » và « Làm lê » được một số phiếu bầu nhất ngang nhau (ers ex-equo). Vàng :

Giải thưởng tiểu thuyết của Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 :

a) LÀM LÊ, TIỂU THUYẾT CỦA MẠNH PHÚ TƯ.

b) CÁI NHÀ GẠCH, TIỂU THUYẾT CỦA KIM HÀ.

Số tiền tặng thưởng năm 1939 là 200d. sẽ chia mỗi tác phẩm 100d.

II) Về thơ ca, sau khi xem xét, ban giám khảo còn giữ lại hai tập thơ : *Bức tranh quê*, của cô Anh thơ, và *Nghen Ngào*, của Tế Hanh, là hai tập được ban giám khảo đặc biệt chú ý. Muốn khuyến khích phái nữ lưu, ban giám khảo định tặng riêng tác giả tập *Bức tranh quê* một số tiền là 30\$. Còn đối với tập thơ *Nghen Ngào*, nếu tác giả bằng lòng, sẽ lựa các bài đăng trên báo Ngày Nay, để độc giả thưởng thức.

Ngoài các tác phẩm kể trên này, còn một số tác phẩm được ban giám khảo

chú ý và khen tặng trên giấy, và giấy đó sẽ gửi riêng cho các tác giả.

Giải thưởng sẽ tặng trong một tiệc trà có mời đủ các bạn đã được giải của T. L. V. D từ trước đến nay tới dự.

Chú ý : Các bạn muốn lấy lại bản thảo dự thi nên viết thư nhắc lại tên và địa chỉ để tiện gửi, hoặc lại tòa soạn N. N. mà lấy lại.

BAN GIÁM KHẢO CỦA GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG T. L. V. D. NĂM 1939

NHỮNG TÁC PHẨM DỰ THÍ GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG TỰ LỰC VĂN ĐOÀN 1939

TUY tình hình quốc tế và trong nước từ giữa năm 1939 đến nay không tạo nên một khái thích hợp và lợi cho sự sáng tác về các nghệ thuật, số các tác phẩm gửi đến dự thi giải thưởng văn chương của Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 nhiều hơn hết cả trong hai giải thưởng 1937 và 1938 trước. Trong số đó, tiểu thuyết và thơ ca chiếm gần hết, còn thi là kịch, phóng sự, cổ tích, v.v. Tiểu thuyết và thơ ca là hai loại được các nhà văn hoan nghênh nhất và ngang nhau, còn kịch với phóng sự gửi đến dự thi, lần này có phần kém hai lần trước. Một điều đáng tiếc nữa là trong số tác phẩm dự thi, không có một tác phẩm nào về các loại như phê bình, khảo cứu hay tư tưởng, tuy rằng điều lệ rộng rãi của giải thưởng T. L. V. D. đã định sẽ tặng giải cho « tác phẩm sáng tạo nào hay nhất, bất cứ về loại gì ».

Tuy vậy, số tác phẩm rất nhiều gửi đến dự thi lần này dù tỏ rõ văn chương được nhiều người yêu mến, và những sự sốt sắng cố sức ấy sẽ tạo được cho nước nhà một nền văn phong phú và đổi mới: đó là cái hy vọng lớn lao nhất của Tự Lực Văn Đoàn.

Tiểu thuyết, kịch và phóng sự

Xem hết cả các tiểu thuyết dự thi lần này, người đọc có một cảm tưởng bao quát rất phao khởi và hy vọng cho nền văn nước ta: là những tác giả đó, bây giờ đã vượt được qua khỏi những sai lầm vẫn có đến nay: bao nhiêu những cái sáo, trong cốt truyện cũng như trong cách viết, bao nhiêu những lè lối, những mảnh khóc sán, các tác giả ấy phần nhiều đã bỏ được hết. Vài nhà văn đã có can đảm tự là minh, đã thành thực và thẳng thắn trong khi viết. Một bước dài đã tiến, ở chỗ nhiều tiểu-thuyết-gia không bắt buộc sự thực phải theo chiều dè bày tỏ một ý tưởng viễn vông nữa, nhưng biết nhìn xét sự thực của cuộc đời để tìm ra cái bài học.

Tuy vậy, người đọc còn phải phần nào rằng ít có những nhà văn tỏ rõ một tha thiết rung động trong lúc viết. Rất ít trong số đó tỏ ra viết vì một sự cảm động thật của tâm hồn, vì cái « cần dùng phải viết », là cái điểm quan trọng nhất trong nghệ văn; hay còn nhiều tác giả viết văn vì cái mà họ tưởng là danh vọng của nghề văn, và bởi phần nhiều là những người mới bắt

đầu viết, nên họ cũng không có cái khéo léo của một tay nghề, nhiều lúc có thể che đậy được sự dường dưng nguyên bản của họ, kè la nghệ sĩ, dời với cuộc đời.

Nhưng chúng ta cũng không nên khắt khe quá. Tiểu thuyết là một loại văn mới có trong văn chương ta, và kè gần đây, thì sự tiến bộ cũng đã rõ rệt và đáng hy vọng lắm. Vì đó là một loại văn cần đến nhiều kinh nghiệm nhất, kè cả về phần người viết lẫn người đọc. Mà kè về riêng một người, trừ phi là một thiên tài, còn ít khi một tiểu thuyết gia viết tác phẩm đầu hay, ngay: phần nhiều những tuyệt phẩm của một nhà văn đều ra đời vào quãng chín chín nhất của đời nhà văn ấy, nghĩa là quãng từ ba mươi trở đi. Tiểu thuyết của văn chương ta hiện giờ mới là vào quãng bắt đầu, và những kết quả, so với các nước láng giềng, cũng đã đủ khiến cho chúng ta mừng và tin tưởng.

Cuốn « CÁI NHÀ GẠCH » là một truyện về giai cấp nghèo khổ và thợ may, hay những người làm công nho nhỏ, tất cả những dân hèn kém ở đây các ngoại ô của thành phố, và văn giữ nguyên những tính cách nói giống đặc biệt của người mình. Tác giả « Cái nhà gạch » có cái đặc sắc này, là không phải là một nhà

văn, theo nghĩa hẹp của tiếng ấy. Tác giả chỉ quan sát và trình bày cái hoàn cảnh trong ấy tác giả sống, một cách thành thực, nhiều lúc đến sống sượng và vụng về, nhưng cũng có khi vẽ nên những bức tranh biết bao hoạt động và màu sắc, đầy sự thực và sôi nổi sự sống. Tất cả những nhân vật, giàn dị như các nhân vật hằng ngày, và không có gì là khác thường, của « Cái nhà gạch » đều được tả với những vẻ riêng, đáng diệu, cử chỉ, và lời nói của từng người; những tình cảm của từng chân thật, không bị chút vẩn chướng nào làm sứt lạc, khiết hoạt động những vai chính, mà tác giả là một, trình bày trước mắt chúng ta với cái xấu tốt của họ, giàn dị và thay đổi như họ vẫn sống, trong cái bụi của những xóm nhà ngoại ô. Không một lý thuyết, một luận đàm nào cả, không có vana, thương nữa: đó là hình ảnh của một cuộc đời, những cái vui, buồn, những nỗi mừng, lo lắng là nhỏ nhoi đối với người khác, nhưng mà họ mến yêu vì là những cảm giác của chính họ, cuộc đời của một dạng người trong xã hội, lần đầu được phác họa một cách linh hoạt như thế.

Chi trong cách viết, cách xếp đặt câu và dùng chữ, tác giả « Cái nhà gạch » còn to nhiều chỗ vụng

THACH LAM

(Xem tiếp trang sau)

về, nhiều chỗ thừa quá. Những lối ấy, người ta mong tác giả sau dần có thể tránh được, một khi quen nghe và trở nên chắc chắn hơn.

« LÀM LÊ » của tác giả Mạnh Phá Tư là một bức tranh của cuộc đời thường có ở thôn quê: cái đời lẽ mòn của một cô gái quê hiền lành, đầy những bức túc và khò sô bị giữ lại. Ngòi bút của tác giả cũng giữ gìn và cẩn thận như thế. Một nỗi đau thương ám thầm trong câu chuyện từ đầu đến cuối. Nhìn nhân vật là một sự thành công đích đáng: bà mẹ vợ cả, người vợ cả, và người chồng, được quan sát rất đúng từ dạng diện cho đến tâm lý. Nhưng người đó vẫn sống chung quanh ta, mà mỗi bước đi chúng ta có thể gặp. Tác giả, trong truyện này, đã tránh được cái nguy mà nhiều nhà văn mắc phải: là khiến lòng thương trở nên thành sáo, và lợi dụng tình thế sẵn để cảm động người đọc. Tác giả tỏ ra một nhà văn có mục thước, đứng đắn, và làm chủ ngòi bút của mình.

Văn của Lãm Lê gọn ghẽ và got rùa rất công phu, hợp với cốt truyện. Nhưng cái mà chúng ta trách tác giả chính là ở những cái hay của tác giả mà ra: ấy chính là thiếu sự phong túng, sự đổi dèo, thiếu cái rung động ngầm ngầm dưới câu văn, như người suối yên lặng chảy trong nội cõi.

Hai cuốn tiểu thuyết khác, TAN TÁC và RẠNG ĐÔNG, đều có những đặc điểm đáng chú ý. Cuốn Tan Tác ụt tay một người thơ, bình như thế, viết lầy, và cũng là đời một người thơ Văn không chất chuốt, ngập ngừng và vụng như bắn tay to cầm biếc kim nhô, nhưng có một sự cứng cáp không ngờ, một sức mạnh gần như hoang dại. Người ta lấy làm lạ, và mừng rằng một người thơ miền Hậu-giang ở Nam-kỳ đã viết được một tác phẩm như thế. Bây giờ được những cái đó phải có tài năng, nhưng tiếc thay tác

giả Tan Tác, ở nhiều chỗ trong cách xếp đặt và hành văn, hẵn còn tỏ ra non vụng; có lẽ tác giả chưa qua với nghề viết.

Nội trong bốn tác giả được ban giám khảo chú ý, có lẽ tác giả Rạng Đông là người có nhiều đức tính của một nhà văn nhất. Tác giả biết cách viết, biết cách bày tỏ, và nhất là biết suy xét và quan sát chính mình. Cái tâm lý của Rạng Đông rất đúng, và nhiều lúc tỏ ra tinh vi và sâu sắc nữa; nói đến mình bao giờ cũng khó, và tác giả Rạng Đông đã có khi vượt được sự khó ấy. Nhưng tác giả Rạng Đông lại mắc một cái tật lâm sai lạc hết cả những cái hay trên kia: là tác giả có những cái kiêu vọng về sự bấy tỏ một luận đề, mà lại chưa đủ thành thạo để nâng đỡ cái luận đề ấy. Tác giả không phải viết Rạng Đông vì chú ý đến hành vi hay tâm lý của các nhân vật, nhưng chỉ cốt vì muốn triết bày một luận đề về giáo dục. Tác giả đã không được thành công, và vì thế, đã làm giảm mất giá trị nghệ thuật của tác phẩm.

◆
Ngoài bốn cuốn tiểu thuyết ấy, còn nhiều tác phẩm, không được hoàn toàn, tất nhiên, nhưng cũng có nhiều đặc điểm đáng chú ý và chứng tỏ những tài năng đang bùng nổ. Kịch có bốn, năm bản, nhưng chúng tôi phải nhận rằng còn健全 về giá trị, nếu không phỏng theo các bản kịch Poap.

Sau hết, chúng tôi phải nói đến hai loại văn mới của hai tác giả rất có hy vọng: ấy là lôi ký-sự N. T. T. L. của V. L. T., và lôi truyện cổ tích của C. K. Tác giả sau đây đã có nhiều ý rất mới lạ, trong một lối văn phỏng khoáng và rộng rãi, và sẽ đến một tương lai rực rỡ nếu cứ vững theo con đường ấy.

THẠCH LAM

Trong số sau:

Những thơ ca dự thi,
của NHẤT LINH.

Một nguồn lợi vĩnh viễn

Nhà thuốc dân tộc nhất ở Saigon là « TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG » số 32 đường Catinat.

Nhà thuốc này bào-chế và phát-bán thuốc rợ Nguyễn-ан-Cur.

Bà có hơn một trăm nhà Đại-ly & khắp Nam-kỳ và Trung-ý rồi; nay mở cửa đồng-bào & Bắc-ông đồng-đạo thuốc rợ Nguyễn-ан-Cur cho phong-tien, nên TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG định đặt thêm trong địa phận Bắc-kỳ mỗi tỉnh một Đại-ly.

Thuốc rợ Nguyễn-an-Cur là thuốc hay có tiếng, Đại-ly ở các tỉnh nhỏ mỗi tháng ròng có lợi bạc trăm.

Có những bài đánh cho mỗi tỉnh một Đại-ly độc-quyền, vậy cho ví như muốn làm thi xin viết thơ thường-luong là đây.

Thơ để cho:

Monsieur Le Directeur de
TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG
32 Rue Cat-nh - SAIGON

Hanoi

36 phò phường

(Tiếp theo trang 5)

Những thứ rất là tẩm thường, rất là giản dị mà đã gần như lại sinh ra được mùi vị riêng như thế? Ai là người đầu tiên đã nghĩ ra bún chả? Người đó đáng được chúng ta nhớ ơn và kính trọng ngang, hay là hơn, với người tạo nên được tác phẩm vân chương.. Có lẽ người ta còn làm ích cho nhân loại hơn người này nữa. Tặc thay tên người tài tử đó thất truyền, dù không kẽ liệt được vào cái sò vàng của những danh nhân « thực vĩ đại ».

Thứ bún đê ăn bún chả, sợi mảnh và cuộn từng lá mỏng, khác với các thứ bún thường. Chả phải thịt ba chỉ, mà phải dùng cặp tre tươi nướng mới ngon. Quál, sao cái nước chấm của các hàng bún chả non thế! Có lẽ vì họ dùng nước mắm hạng vừa, nghĩa là không mặn, pha với dấm cũng hạng vừa, nghĩa là không quá chua. Cho nên thành ngon chẳng. Nước chấm ấy mà thêm thêm mấy gọt tranh vào thì tuyệt: có thể thấm nhuần được cả bún, cả rau, cả chả mà không mặn, không chát, không gắt như nước chấm của nhà

Nhưng bún chả Hanoi đặc biệt có lẽ vì cái rau húng Lóng. Vì chỉ có rau húng ở Lóng là có mùi vị húng, đậm trong chỗ đất khác, sớm chậm rõi cũng đỡ, ra mùi bậc hả (Viết đến đây tôi lại nhớ đến bắc Tú Mỡ thường mời bạn hữu ăn và thường khoe là mình ăn đậm ngay trong rừng húng.) Tú Mỡ cho nên bún chả thì phải là bún chả Hanoi mới đủ vị cho người thường thức, và phải là bá hàng bún chả xưa vẫn ngồi trước cửa Bạch Mã, hàng Búp mới là bá hàng húng ngon. (Tất nhiên còn nhiều các hàng khác ở phố khác cũng ngon chẳng kém, nhưng tống tóm chưa nói đó thôi.)

Phụ thêm vào phò.

Trong số trước, nói về phò, tôi còn quên không nhắc tới những sự thấy đỡ mới đây ở cái quả đặc biệt đó. Nghĩ rằng thay đổi là tóm bộ, có người đã bỏ phò cũ, làm vị phò già. Nhưng sự cũ, cách ấy chứng như không được hoan nghênh.

Có người khác rút rẽ hơn, chỉ thay đổi một vài thứ giá vị: người thi thêm vị húng lủi (như gánh phò phỗ Mới hồi năm 1926). Kẻ thi thêm dầu trắng và đậu phộng. Họ mệnh danh cái phò như thế là phò cải lương.

Nhưng cái thứ phò thực cũng có như cải lương, chèo Bè nguyên túng, chèo cõ thi bay, chứ đã pha cải lương vào là hỏng toát. Cái chèo muốn cải cách, thì để nguyên vị, mà cách làm tinh vi hơn lên. Cái nội dung và thể tài vẫn cũ, mà tính thao thi ngày một sắc sảo thêm vào.

Ké viết bài này vẫn trung thành với lối phò, ở đây cũng như ra ngoài, chèo giữ đúng đắn xưa.

Thạch Lam.

Bắt đầu từ kỳ sau, báo Ngày Nay của chúng ta sẽ in ở nhà-in Ngày Nay. Bè cùng đọc giả chia vui Ngày Nay xin ra một câu đố, và đặt ra ba giải thưởng.

Giải nhất: Một năm báo Ngày Nay và một cuốn sách hiện có của nhà xuất bản B.N.

Giải nhì: Nửa năm báo N.N. và một cuốn sách

Giải ba: Nửa năm báo Ngày Nay

Câu đố ra:
Ngày-nay ngày-nay in nhà-in nhà.

Ngày Nay

XÁO GÂN

(Tiếp theo trang 5)

Bắc-kỳ gọi người Tàu là « chúa » và người Nam-kỳ xưng hô là khách trú hàn? Khách người Annam mình cũng đã trưởng thành rắng chữ « chúa » ở chư khách trú mà ra. Nhưng sự thực thì chỉ vì ngày xưa nước Tàu kiêu căng bắt người nước ta phải đổi đổi người nước họ theo tình « thúc đít » (việc này có chép trong Bắc sử và Nam sử), nghĩa là người nước mình phải kính cẩn giữ phận cháu. Chữ chúa đã lưu truyền từ thời bắc thuộc cho tới ngày nay, tuy chẳng còn thúc diệt gì, người nhà quê ta vẫn cứ green miệng mà gọi người Tàu là « chúa ».

Có thể thói, chử chảng có « quốc chủ », khách chúa » bao giờ.

Còn nữa: « Đan ông Bồng kinh (Hanoi) thi mặc áo đen da, dài đến đầu gót, dây đội khăn đoạn đen, yoi la khan van si, oai áo dài đen gọi là áo vân si hay áo triều minh ». Không, người Bồng kinh chúng tôi chảng gọi cái khăn « đoạn » là khăn van si bao giờ. Cái áo sơ dài đen cũng vậy, no chỉ là cái áo dài đen mà thôi. No có từ đời Minh thực dày, nhưng chúng tôi không gọi nó là áo triều Minh.

Lại nữa: « Người Annam nhất là dân bà, rất thích ăn trầu, thành ra rắng đèn lợ. Biết bao nhiêu người Âu đã viết thế, nay ông Trương Dục lập lại một lần nữa; hoặc già, ông ấy chép trong sách của người Âu cũng chưa biết chừng. Không, người Annam không rắng, rắng mới đèn, chứ không phải vì họ ăn trầu mà rắng đèn!

Điều mà ông Trương Dục cho là kỹ quặc nhất là điều này: « Người Annam cũng theo người Trung-hoa mà ăn lết đơn litchi ».

Nhưng điều mà tôi cho là kỹ quặc nhất lại là điều này: « Những giao viên Hoa kiều sang dạy học bên Annam, ngoài văn bâng minh & trường nước ra, còn phải qua môi kỹ thi, có trúng cách mới được phép dạy. Nhưng chủ khảo Hán văn không phải là người Tàu mà là người Annam, vì thế nên ra đề mac giống hệt lối khoa cử Tiết Thành ».

Cái gì mà kỹ quặc thế? Và ông Trương Dục đã chép câu ấy ở phò sách cũ nho thế?

Viết thế mà tờ báo hằng ngày của người mình, cho là khai « tinh xác » đây!

K.H.

CÓ CỨNG MÓI ĐÚ'NG ĐẦU GIÓ'

Vợ chồng

DƯA trẻ lớn dần lên, và điều người ta thường lo cho hẵn trước nhất, là cưới vợ cho hẵn.

Nhưng lấy vợ bây giờ không phải là một việc dễ như đi ăn cao lầu hay khoác cái áo dài nữa.

Ngày xưa thì có lẽ thế thật. Con trai con gái lấy nhau, nhưng thực ra là hai họ lấy nhau. Chúng nó bằng dối phải lừa hay không, chúng có bằng lòng nhau hay không, cái vật ấy không quan hệ gì cho lắm. Mèo là cha

sức để mua hạnh phúc chung, cho thân mình và cho con cái.

Điều kiện cuộc hôn phối.

Ngày xưa, lén hai bay lên ba, bay ngày ngô dở đại dở khôn, vẫn có thể lấy vợ, lấy chồng được như thường. Bây giờ không có thể gán dì quá như vậy được. Luật ta đã theo gương luật nước Pháp, và định rằng con trai phải đầy 18 tuổi, và con gái phải đầy 15 tuổi mới được kết hôn. Luật định như vậy là vì nghĩ đến giá đình riêng của dời lúa, muốn cho họ đủ tri khôn để mà quyết định. Chứ nhầm mắt gả bán như ngày xưa thì thật không khác gì đem hai khúc gỗ gõ vào nó mà bảo rằng: «Chúng bay từ nay là vợ là chồng rồi, hiểu chưa?»

Chúng nó mà hiểu được kè cung hơi khó. Vì thế, bao nhiêu tệ nhũng của sự tảo hôn sinh ra: chê chồng, chê vợ, hoặc vợ chồng làm khờ nhau xuất đời. Có người đàn bà lấy phải anh có bệnh điện cuồng, vừa cầm vừa điếc, y như lấy phải một cái tội, ấy thế mà dành phải chịu ngậm bồ hòn. Vợ có cỗ thoát ly, thì mang tiếng là gái lòn chồng, là phường dĩ rạc, mà còn cỗ phụng sự anh chàng nữa người nữa ngọt kia thì được danh thơm lấy lừng.

Một điều kiện nữa, cần phải có của sự giá thú, là vợ phải là gái và chồng là trai. Điều kiện này dĩ nhiên quá, nên luật không thấy nói đến. Nhưng có lẽ luật tướng lầm, vì ở xã hội này, nhiều sự vô lý xảy ra lắm, và một anh ai-nam ái-nữ ta vẫn có thể thấy đường hoàng lấy vợ và đường hoàng có con nữa, mới chết chửi! Song thật là cực nhục cho người vợ.

Các điều cấm:

Ngoài những điều kiện chung kè trên, muốn lấy vợ lấy chồng còn cần phải ở ngoài vài điều cấm đoán nữa.

Đầu thứ nhất là hai bên không được có họ gần với nhau. Nhưng thế nào là họ gần? Luật ta với

luật Pháp hơi khác nhau ở chỗ này. Luật Pháp chú trọng về cả hai bên nội-ngoại của dời lúa và luật ta thì thiên về bên nội hơn.

Nhưng cả hai thứ luật đều đồng ý cấm thân thuộc về trực hệ không được lấy nhau. Nói một cách dễ hiểu hơn, cha mẹ, ông bà không lấy được con cháu, đầu là con chính, con hoang bay con người cũng vậy.

Về bàng bộ, thì luật Annam cấm những người sau đây kết hôn với nhau:

1.) Anh em chị em đồng phu đồng mẫu hay không cũng thế,

hoặc lấy lẫn nhau, hoặc lấy anh em chị em nuôi

2.) Chị dâu em dâu với em chồng, anh chồng.

3.) Chú, bác, cậu với cháu gái, cô, dì với cháu trai.

4.) Bác hay thím với cháu chồng.

5.) Anh em với chị em con chú con bác, con cậu, con cô, con dì, cả hai bên nội ngoại, anh em chị em, cháu chủ cháu bác, cháu cô về bên nội.

6.) Anh em họ với chị em họ đồng tộc.

Có người tò mò hỏi: «Tại làm sao những người có họ gần với nhau lại không lấy được nhau?», và có người đã nghĩ sẵn câu trả lời.

Họ nêu ra hai cớ. Một là vì nếu hai người có họ lấy nhau, nói giống sẽ yếu ớt dần đi; con cái thường sinh ra lâm bệnh tật như điếc, bệnh điện hay bệnh

đóng kinh. Hay là vì luân lý: người có họ với nhau thường sống cạnh nhau, lém khi cùng sống trong một nhà; nếu có thể ấy nhau được sẽ sinh ra nhiều chuyện rắc rối.

Nhưng ta cũng nên biết vậy thôi. Vì ở bên nước Á-rập chẳng bạn và nhiều nước khác nữa, anh em lấy nhau, chị dâu em dâu lấy em chồng anh chồng là việc thường như cơm bữa, mà nói giống họ cũng chưa đến nổi hóa diếc hay hóa điên cả. Còn nếu chỉ vì sống cạnh nhau mà không thể lấy nhau được, thì cũng nên cấm những người thuê chung một nhà lấy nhau mới phải.

Thực ra, thì tục lệ, tập quán trong nước là nguyên nhân của sự cấm đoán kia, cũng như đã là nguyên nhân của sự cấm đoán khác. Và ở đây, luật lệ chỉ là sự phản chiếu của luân lý hiện hành trong xã hội mà thôi.

Xin nhắc lại: luân lý hiện hành trong xã hội, vì ngày ở nước ta, không phải ở thời đại nào sự cấm đoán kia cũng có cả. Về đời nhà Trần, vua và thân thích thường lấy lẫn nhau, vì họ say ngoại thích vào cướp mất quyền binh; như vậy, chưa chắc những

cuộc lương duyên ấy đã trái với luân lý thời ấy, và chưa chắc các vị vua chúa nhà Trần đều mắc bệnh điện cuồng hết cả.

(Còn nữa)

T. Văn

mẹ, họ hàng bằng lòng là được rồi.

Vì thế nên có nhiều đứa bé bị mũi chưa sạch, bay hơi nữa, bay còn bú mẹ bay còn ở trong bụng mẹ cũng đã có vợ có chồng bắn hơi rồi. Chỉ cần hai ba mẹ yêu nhau, cam kết gả con cho nhau, ấy thế là xong: việc dựng vợ, gả chồng ngày xưa coi đó thật là dễ, như việc ra chợ mua con gà vậy.

Câu ví ấy đúng lắm, vì việc gả bán sắm ngũ cái ý mua báu rồi. Một cậu bé lên mười, cầm bát cơm ăn còn chưa vững, thế mà đã có một cô vợ cao tông ngồng tuồi quá hai mươi rồi: ở nhà quê, ta thường gặp những cặp vợ chồng tốt đỗi như vậy. Là vì cha mẹ cậu bé lấy vợ cho con là bỏ tiền mua lấy người biết vắt mũi cho con, mua lấy người hầu hạ, làm lụng, nghĩa là mua lấy một người vú già không công và chịu khó.

Bây giờ không thể được nữa.

Bây giờ trai gái lấy nhau làm vợ chồng, là ký kết với nhau một ban hợp đồng, hứa gom tài gom

QUẦN ÁO TRẺ CON

VĨNH LONG

53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Kiểu mới mùa hè

1940

Bán buôn bán lẻ

Con Khi Độc N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 9)

Bimbi uống rượu kỳ say mềm như một vật vô giác, rồi đến lúc ấy thì...

Hans ngưng kè kè kéo hơi xi gà. Tôi hỏi :

— Đến lúc ấy thì...

— Đến lúc ấy thì Bertran từ tay giết con vật, còn tôi thì ra bờ bè đi dạo một lúc cho'. Vì đó là việc riêng của Bertran. Lúc tôi rời về thì con khi độc chết rồi, còn Bertran thì đang chết dần trên mảnh nô, nhưng dấu chết cũng vẫn cười, cười nhẹ nhàng, không tiếng kêu và cũng không lấy làm mâu thuẫn. Vậy mà anh vẫn biết mức độ sức mạnh của giông khi độc đấy nhé — khác nào bên bảy bên một nếu đem so với súc người. Mặc dầu; Bertran cũng đã giết chết Bixi, giết bằng thứ khí giới tay không mà trời cho nó. Đó mới là điều dị kỳ

Những tiếng lầm ý kinh khủng lúc đó lại nồi lên trong cái chuồng.

— A hai người anh em lại nhiều lính nóng trong người quá. Im đi ! chúa mày !

Hans nói rồi lại lụt huyệt thành thứ tiếng nguy hiểm và kéo dài. Tức thì có tiếng con vật lực lượng ở trong chuồng ron rén vì kхи độc.

Tôi hỏi :

— Nhưng này, tôi xin hỏi anh ; tại sao anh không tìm cách giúp đỡ Bertran, lại để cho hắn giết con vật, rồi chết ?

Hans vừa vuơn vai một cách buồm rần trước khi ngủ, vừa đáp :

— Người bạn à, ngay ở địa vị già nua, sau khi đã trông thấy những cảnh trong căn phòng thủng má kia mà cứ việc sống ở đời thì thực là không lịch sự. Mả Bertran, thi hẳn là người chồng. Thôi chảo, chúc anh ngủ ngon giấc.

RUDYARD KIPLING.

Bản dịch của THẾ LÝ

THÀNH DẠY RĂNG : — không phải cầu-tu, khi thay răng mà đau ương thì uống Bạch-phung rồi uống tiếp Song liệu điều kinh Võ Văn Vân rồi sẽ có thai ngay.

(Tiếp theo trang 7)

— Gởi được, và tem ta có giá trị khắp cả trong năm xứ Đông Dương. Sự mất và cần thân thì nên bảo đảm phong thư.

Người ta nói rằng đơn các đồ ăn hàng thường không khó bay gõ qua Bay lá gõ cũi thi đực làm. Nhà Hát có thật không ?

— Có thể độc nếu để lién khép đồ vào đồ ăn, nếu không độc thì cũng mất ngon. Nhưng lá gõ cũi người ta vẫn thường đơn chưa thấy n i ai bị độc v i thế baogiờ.

Trường vú Anh, Hanoi. — Hai người già nhau, nhưng v i hoàn cảnh nên người đàn ông phải bỏ đi xa, người đàn bà có nên tin ở tình yêu trung thành của mình mà sống một đời cô độc được không ?

— Nên tin, nếu biết chắc chắn người đàn ông sẽ trung thành với mình. Nhưng tin đe mà chờ đợi ngày xum họp khi người đàn ông trở về, chờ việc gì lại đã phải sống suốt đời cô độc ?

HỢP TÁC XÃ của cựu sinh viên trường Mỹ-thuật

(Coopérative des anciens élèves de l'Ecole des Beaux-Arts de l'Indochine)

Hội chính thức thành lập từ November 1939 Trước khi ấy Hội đã hành động hơn một năm. Trong bài râm trời Hội đã thu một số tiền ngoài 4 vạn bạc

Đây là mấy con số tiền bốn những tác phẩm của Hội viên đã bầy ở Hội Sở bay đã làm theo người ta đặt :

Mai 1938 đến Décembre 1938 7.180p
Janvier 1939 đến Octobre 1939

21.902p

November 1939 đến Décembre 1939
2.897p

Janvier 1940 đến Avril 1940 3.648p
Công : 35.627p

Déembre 1939 đến Avril 1940
những tác phẩm đặt trước biển
sắp làm xong 5.893p

Tổng cộng : 41.526

Số tiền ấy không nhỏ, nếu ta biết số hội viên làm việc chỉ là 5 nhà mỹ thuật có bốn thợ nhà công nghệ giúp phu. Số sản xuất của hội có thể to hơn nhiều, nếu thêm nhiều hội viên làm việc.

Muốn vào hội phải là cựu sinh viên trường Mỹ Thuật Đông Dương. Phòng trưng bày của Hội ở 123 Route Mandarine Hanoi. Nhung giờ mở cửa, ai vào xem cũng được. Hiện đang bày nhiều bức tranh phong sơn.

CHEMISETTES — MAILLOT DE BAIN

Các Ngài sành dẽ thích dùng v i ĐẸP và BỀN

Bán buôn tại hàng chính

PHÚC - LAI

87, Route de Hué — Hanoi

— TEL. 874 —

SÁCH MỚI

Lỗi Vô Thường Dùng

Nhiều lỗi vô thường dùng như bị bếp cỗ, gõ và bôp lại đánh ngã.

Bắt dao, gậy, ba lô, v.v. Hình vẽ rõ, rất dễ học. Giá 0p.30

2) ĐÃ IN LẦN THỨ SÁU, CÓ THÊM BÀI THUỐC VÀ CÁCH CHỮA CHỨNG

ĐƯƠNG GIAO-CẤU MÀ CHẾT NGAY ! ?

Lần trước đã thêm « Cách thụi râu khôn-khéo để tự chữa khỏi ngay các bệnh Lậu v. v... »

đó là cuốn « NAM-NỮ BÍ-MẬT CHÍ-NAM » Chuyên dạy việc Vệ-sinh bén-nhén của Nam-Nữ...

Có nhiều hình vẽ rõ và bài thuốc đã dùng. Giá 0p.50 Ng.-An-Nhân thoát (1)

Ở xa gõ mua cũ 2 cuốn n ít luợt trước có 0p.10 / Contre remboursement là 0p.20

Thơ và mandat để cho nhà xuất-bản :

« NHẬT - NAM THƯ - QUÂN 19 Hàng Đầu — Hanoi »

1. — Maßen biết rõ giá-trị của sách N.N.B.M.C.N. xem trang đầu số báo 206 (ra ngày 6-6-40)

Nhà in RĂNG ĐÔNG

194, PHỐ HÀNG BỘNG LỜ — HANOI

Một nhà in mới mẻ, dưới quyền giám-đốc của ông NGHIỆM-XUÂN-HUYỀN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiều chũ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng đúng hẹn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi bối hận về giá cao hơ, in xấu đẹp, thì : Trước khi in bắt cứ một thứ gì, nhiều hay ít quý vị nên lai hỏi giá, xem mẫu và chữ của

Nhà in RĂNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — HANOI

Một nhà in mới mẻ, dưới quyền giám-đốc của ông NGHIỆM-XUÂN-HUYỀN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiều chũ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng đúng hẹn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi bối hận về giá cao hơ, in xấu đẹp, thì : Trước khi in bắt cứ một thứ gì, nhiều hay ít quý vị nên lai hỏi giá, xem mẫu và chữ của

NHÀ IN RĂNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — Hanoi

RECUEIL DE PROBLÈMES D'ARITHMÉTIQUE D'ALGÈBRE & DE GÉOMÉTRIE AU DIPLÔME

(avec solutions raisonnées)

par PHÓ-ĐỨC-TỔ et VŨ-LAI-CHƯƠNG

PROFESSEURS AU LYCÉE DU PROTECTORAT

PRIX 080

Frais d'envoi recommandé 0820

Librairie VĂN-LÂM, 33 Bd Francis Garnier, Hanoi

Phòng-tich và Phạm-phoug hay là đau dạ dày

THUỐC HAY NÓI TIẾNG KHẨP HỒNG-DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LÂM.

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng v i bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (v i hơi no và chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng sôi hỏa, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngứa ngáy v i môi mệt, bao tử bỗn chán say, bị ồn nôn sặc da vàng, da bụng dày. Các triệu chứng không rõ rệt. Một số thầy đã chữa hoặc khỏi ngay. Liều một hòn uống 0p.25. Liều hai hòn uống 0p.45.

VŨ-DINH-TÂN, số 12 Kim Liên, năm 1926, 178 bis Laubray, Haiphong

Đại lý phân-danh toàn Quốc: AN-HÀ, 25 Hàng Mã (Calle) Hanoi
Đại lý phân-hanh thấp Đông-Dương: NAM-LÂM, 120 phố Bonnel, Haiphong
Có hòn 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-iy, Cao
muôn và Lào và trên các hòn biển.

CÔNG HIỆU VÀNG BÔN
**Thuốc đau màng
 óc gia-truyền**
Thượng - Đức

NHỮNG NƠI CÓ BÁN
 THUỐC NGỦI :

Hanoi : 15 Mission (gần nhà thờ lớn)
 Haiphong : 37 Paul Doumer
 Hadong : 25 Nguyễn-Hữu-Đỗ và 34
 Daviller.

Phantho : 14 Rue de la Gare
 Hòa-Blah : Lãm-khé, rue Phuong-Lâm

Vì có bệnh đau màng óc, may người ta mờ, thực tia thuốc Asanam cũng có phương hay hơn thuốc khác, vì nếu mắc bệnh đau màng óc mà muốn khỏi chết, thi chỉ dùng thuốc **Đau màng óc gia-truyền** **THƯỢNG-ĐỨC** là khỏi ngay. Thuốc này đã cứu được hàng vạn vạn người, trước khi dùng không còn lo ngại gì là thử thuốc không công hiệu. Những người bị cảm hơi ngòi và đau màng óc dùng thuốc này chỉ 15 phút khỏi hẳn. Thuốc bán mỗi phong Op.30, một hộp bốn phong 1p.00. Thuốc ngủ Op.16 một lọ. (Tại phòng thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** ở 15 Mission Hanoi và 37 Paul Doumer Haiphong có biển không thuốc ngủi cho các người qua lại: muôn dùng ngay). Ở các tỉnh ai dùng đại lý bán thuốc **Đau màng óc** cũng có thuốc ngủi để điều cho khách hàng. Ai muôn dùng xin viết thư về ngay và đề cho: **THƯỢNG-ĐỨC** 15 Mission Hanoi.

**VÀI MÓN THUỐC
 HAY KHÁC**

BỒ-PHÒI Dùng chữa các bệnh ho lâu năm, và đề phòng bệnh lao rất công hiệu. Giá 1p.00 một hộp.

TUẤN-BỒ HUYẾT-HÀI: Chữa các cõi các bà m้า xấu, kinh không đều, hành kinh đau bụng, người xanh sao gầy còm, ra khí hư, chỉ uống một hộp thấy đỡ. Mỗi hộp 1p.50, nếu muôn dùng thử một hộp xin tính giá đặc biệt 1p.00.

KINH-TIỀN TỤY-TIỀN: Chữa thận hư, liệt-dương, tinh khí bất cố, giao hợp chóng xuất tinh. Mỗi hộp 1p.00.

LIỀU HOA HOÀN: Dùng chữa bệnh lâu, 0p.50 một lọ. Nhẹ 2 lọ nặng 4 lọ, chửa khoán không khỏi sẽ được hoàn lại tiền, giá từ 8p.00 đến 30p.00.

THƯỢNG-ĐỨC
 15 phố nhà Chung (Miss.on) - Hanoi
 ĐẠI-LÝ :

HÀ-ĐỘNG : 25 Nguyễn-Hữu-Đỗ, và 24 Daviller (trước cửa chợ) **PHÚ-THỌ** : 14 rue de la Gare, **HÒA-BÌNH**: Hiện Lãm Khuê phố Phương Lâm, **HAIPHONG** : Var-Tan 37 avenue Paul Doumer, **BẮC-NINH** : Vĩnh-Sinh 161 Rue Tiên-sa, **HẢI-DƯƠNG** : Quang-Huy 25 Maréchal Foch, **NHA-TrANG** : Nguyễn-Đinh-Tuy-Tailleur, **THÁNH-HOÀ** : Thái-Lai 72 Grand rue, **HUẾ** : Thành-nhà 43 Rue An-Cutra. **TOD-RANE** : Lê-công-Thanh A. du Musée.

CÁC NGÀI MUÔN DÙNG :

CHEMISSETTE

MAILLOT DE BAIN

PULL-OVER LAINE

Xin tìm cho được áo có dấu hiệu

Cécé

Vì áo đó hoàn toàn đẹp
 và dùng được rất bền lâu.

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà tối kỳ ở cũ !

Muốn tươi tươi nên giữ màu da !

HOA-KỲ RUỘU CHỒI nên soa !

Dung-nhan lai thấy đậm-dà hơn xưa !

Vừa giản hugết, lại vừa rắn cốt !

Về doan-trang đẹp tốt như không !

Ngày xuân càng đượm sắc hồng !

Càng tươi màu thắm, càng nồng tẩm gấm !

Gioi-thiệu bạn gái.
 Bảo-Thị HỒNG-LOAN

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANH

88-70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL 525

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bông số nhà 81, nhà trong có ông lang Quất biển VŨ-DUY-THIỀN theo lối tò truyền không có mở cửa hàng lòe loẹt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất cần thận.

Có món chữa lao khái rất hay, người dàn bà phải bệnh sán mòn ho nặng, sốt chiếu chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho đơn không lấy tiền.

AI hỏi gì đề thư: VŨ-DUY-THIỀN
 81, Phố Hàng Bông — HANOI

Muôn được khỏe mạnh

Sắc đặc thái quá rất làm hại sức khỏe, lại có đeo bệnh phong tinh (lụa, giang-mát, hạ-cam, bột-xoài, di-linh, thiền-truy). Các ngày đã chót chờ với chán nản, cầm giữ vững lấy tinh-thần vì nén lùn ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 — Route de Hué — Hanoi

mà chữa và uống thuốc không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp được sức khỏe. Thuốc dễ uống không công phar, không hại sinh dục. Thuốc lậu Op.60 một hộp, uống một ngày; giang-mát Op.70; hạ-cam Op.30 v.v.. Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thoa hiệu để chữa khí-hư, bạch-trọc, phòng ứch, đau dạ dày v.v...

Có đại-lý ở các tỉnh.

Một quyền địa dữ mới :

PHÚ-THỌ TỈNH BÌA-CHI

tác giả : PHẠM - XUÂN - BỘ

Kiêm họa Sơn-tây

Giá Op.45. Tổng phát hành:
 NAM-KÝ, 17, FRANCIS GARNIER

HANOI

“ Được đọc một quyển sách nói về quê cha đất tổ của một người đã trai ở nơi ấy mây nami rồng, soạn theo phương-pháp khoa-học, xếp đặt theo thứ tự hợp lý thì còn gì thú vị bằng ». NGUYỄN-QUANG-ĐÁNH

BÌNH

ĐI - TỊNH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?
 Người ta nói nhiều về bệnh Di-Tịnh lâm, phải phải nhắc nữa, các bạn cũng biết hình-trạng và những tai hại của bệnh ấy làm cầm-tống không biế bao nhiêu đời của ta-nh-n-ên. Tay nguy hiểm, nhưng không phải là không thể trị.

Nắng tập thể-dụ, sống ngoài khơi sảng, tránh những điều quá khích đến dục-tính, ăn uống điều-dộ là phương-pháp trị bệnh Di-Tịnh tốt nhất.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng có tập thể-dụ mà còn uống thuốc Cố-linh Ich-thợ-hoàn mỗi ngày, thì cái kết-quả còn man-le hơn nữa. Dùng thuốc Cố-linh Ich-thợ-hoàn, các bạn được chắc chắn trị bệnh Mộng-tinh được man, và nếu bệnh nặng đến Di-tinh hay Huot-tinh, dùng nhiều lầm trong 5 hộp là thật mạnh. Cái hay của Cố-linh Ich-thợ là: chỗ bình không bao giờ trở lại.

Một hộp 1p.00
 Có bao khép voi và lại nhả thuốc.

VÕ ĐÌNH-DĂN
 Chợ-lớn, Saigon, Phnom-Penh
VĂN-HOA
 8, Catinat, Hanoi

*Sair
 de Caju*

48. FERBLANIER — HANOI.

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khú-khắc, ho có đàm trắng, xanh trắng, tái-thối, bệnh abox có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc già truyền của cụ Trịnh Khi Long (nội ô ông Khoa-hec-ha). Thuốc đã chữa được muôn ngàn người. Có 2 thứ (thứ 5p., và thứ 3p.50). Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRINH-VĂN-HAO, Directeur Ecole Villa n. 110 rue Vassaline
 Tân Định, Saigon

Thuốc quần
và xì - gà

MELIA

Hút ẩm đóng

và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

MỌI NHÀ CÓ MỘT CUỐN

Vua Quang Trung

để chúng ta đọc những trận chiến-tranh oanh-lết với những người anh-hùng cái-thể của dân tộc ta. Lịch sử tiêu thuyết do ông Phan-Trần-Trúc soạn. Nhà in Lê Cường Hanoi xuất bản, in gần xong, giá 0p.50.

Lối Bước Sang Ngang

một tập thơ xưa nay chưa từng có, của thi sĩ Nguyễn-Bình. Nhà in Lê Cường in bằng giấy Offset gần xong, giá 0p.50.

Lan Hữu

Một cuốn tiểu thuyết lanh dã được khắp các bạn thanh niên lần tiến hoan nghênh, lại được cả các gia đình hằng còng theo khuôn phép cũ, cũng thi nhau mua cho con cháu đọc. Tiểu thuyết của ông Nhượng Tông: một nhà văn; một nhà chính trị đã được quốc dân yêu mến từ lâu và nhớ mong mãi cho tới nay. Lan Hữu, đã có bán khắp các nơ giá 0p.50. Manda mua sách gửi cho Lê Cường 96 Route de Hué, Hanoi.

Mặt đẹp như xuân

AMY-VIEN

AI MỜ MỸ-VIỆN? HIỆU HÓT TÓC

Nên mua máy uốn tóc: 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayen Violet: 80p. — 150p. — Máy sấy tóc: 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi: 0p.90 — 12p.00 — Máy điện Massage (spa nón): 9p. — 45p. — 240p. — Máy làm rủ vú (đục đòn bò) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc circa 485p. — tondeuse điện: 70p. — Douche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vaporo lumineux: 250p. — Pulvérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart 18p. — Kim uốn tóc thường: 1p.80 — 2p.80 — 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence: 1p. — 2p — 3p. — Parma (fabrication américaine) làm lồng mì dài cong Nếu mua máy, xin dây cách làm cần thận, chắc chắn. Amy đại lý các máy uốn tóc Pháp — Anh — Mỹ.

Inp. Thuy-ky, Hanoi — Tel. 869

Le Gérant Nguyễn K. Hoàn

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hổ-cốt, tặc-kè, Sâm, Nhung, Tầm-gửi cây giàn, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đồng-trùng-hà-thảo, và nhiều vị thuốc bắc quý-giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-tragèn chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, sống ngon tuyệt-trần, không có rượu thuốc, rượu bắc nào ngọt bằng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bồ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe trê mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nho-yếu dan như kẽ dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả: Những người đau mòn khói, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước đục, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tích, bệnh ho, hen, xuyễn, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mài cũng vàng) bệnh té thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh đi-tiết, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sáu, kinh không điều, ra khí hư, những người đại-liện không đều, nước tiểu không trong uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG: Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35) ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bắc nág dáng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc ngọt thì thôi. Néa muôn đặc, muôn toll, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (aperitif) rất quí, để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bô, mà lại có dâ sicc trừ được các bệnh như đái kẽ trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phu lão ứa và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bắc bô bao sáp dì. Xin nhận ký hiệu phạt 12 tag, có chánh-phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khé

Nhà thuốc Hồng - Khé

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-ly các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt, Nam đã được thưởng bội-tinh vàng và bằng-cấp bao khen. Mua thuốc Hồng-Khé, xin nhận ký giấy hiệu phạt 12 tag có chánh-phủ chứng nhận kêt làm thuốc giả. Có biếu sách Gia-Dinh T-được và Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang. Có gửi linh-hóa giao-ngân dì các nơi.